

"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Išleista kas penktadienį, Chicago, Ill.
Prenumerata metams:
Savienytose Valstijose.....\$2.00
Kanadoje ir Meksikoje.....2.80
Kitose vietose.....3.00
Prenumerata apmokama iš priekio. Prenumeratos me-
tas skaitosi nuo dienos užrašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apie prekes ir kainas klauskite: Viena adresas:
A. OLSEWSKI
3252 50. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published every Friday at Chicago, Ill.
Yearly Subscription rates:
In the United States.....\$2.00
Canada and Mexico.....2.80
To Foreign Countries.....3.00
Advertising rates on application. Address
all communications to publisher:
A. OLSEWSKI
3252 50. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd.

Nr. 6

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, 9 d. VASARIO (FEBRUARY), 1912 m.

Metai XXI

POLITISKOS ŽINIOS.

VOKIETIJA.

Vokietijoje jau po rinkimų par-
lamento atstovų. Skaitlines par-
tijų atstovų jau buvo paduotos.
Skaitytosios todel jau žino, kokią
pajėgą parlamentė turės valdžiai
priešingos partijos. Lietuviai
neįstengė išrinkti savo atstovo,
ko ir laukti galima buvo, nes jie
tarp savęs įplovė, iš ko, ži-
noma, vokiečiai naudoties geriau
mokejo. Šilokarčiamos ir Klai-
pėdos paviešiuose lietuviai ga-
lėjo pervaryti savo kandidatą tik
su socialistų pagalba, bet rin-
kėjų vadovai nemėgino su
socialistais susitarti. Naujam
parlamentė lietuvių atstovus
neprilankus jiems vokiečiai, nes
lietuvių vadovai asabiškai tarp
savęs įplovė. Nebuvo laiko nei
tikamą programą išdėstyti, kuri
butų galėjusi lietuvių kruvon
sutrakti.

Nesikentimas vokiečių su
Anglija, po kalbų Anglijos už-
sienių ministerio Grey pradejo
mažinti, bet tą pagadino aug-
čiausias Vokietijos teismas Leip-
cige, kuris nusprendė pasodyti
žmetams kalėjimą vieną iš žy-
mesnių Londono advokatų, Bert-
randą Stuart. Jam užmesta buvo
šnipinėjimai Vokietijos kariu-
menės ir kariško laivyno pa-
slapčių. Teisme Stuart iki galui
gynėsi, jog nekalta, jog šni-
pėjimais neužsiėmė, bet tie-
smas nepaisė, rado jį kaltu, ir
skandžiui nubaudė. Nubaustas
išleido atsisaukimą į Anglijos
tautą užtikindamas, jog jis ne-
kalta, jog šnipinėjimais neu-
siėmė: tuose atsisaukimuose nu-
peikė Vokietijos teismą, persta-
tė jį neteisingu. Atsisaukimus
tuos patalpino angliškose laik-
raščiuose ir jie padarė savo: su-
kurstė anglus prieš Vokietiją.
Angliškose laikraščiuose dabar
telpa vėl siundanti ant vokiečių
straipsniai, šaukiant atkerstyti
Vokietijai už neteisingą anglo
nubaudimą. Laikraščiai kalbina
boikotuoti Vokietiją, ypač tur-
tuolius kalbina nelankyti vokiš-
kų gydančių maudynių. Boiko-
tavimą, žinoma, Vokietija skau-
džiai pajusti turėtų.

Dar prieš parlamento atsto-
vų rinkimus valdžia apreiškė,
jog reikalavus didesnių kreditų
kariūmenės ir laivyno reikalams,
nes manė, jog rinkėjai rinks
pritariančius valdžios meriams
atstovus, kurie nepasigailės žmo-
nių, ant kurių sprando kariūme-
nės reikalams reikiš krauti nau-
jų mokesčių, nors ir senieji
buvo nemaži. Bet rinkimai iš-
puolė ne taip, kaip valdžia ti-
kėjo. Išrinkta daugiau atstovų
nepritariančių naujiems mokes-
čiams ir drutinimi kariūme-
nės, išrinkta daugiau nepritarian-
čių valdžios programai. Ką todel
valdžia darys dabar, nežinia. Ki-
to išėjimo nėra, reiks: arba da-
bartiniams ministeriams su savo
programa pasitraukti, arba palei-
sti naująjį parlamentą ir surengi-
ti naujus rinkimus. Ką valdžia
darys, tą neužilgo pamatysime.
Tuli generalai kalbina dabar tuoj
parlamentą paleisti, ne laukti nei
jo susirinkimo. Bet paleidimas
parlamento gana pavojingas —
naujuose rinkimuose gali išrinkti
dar daugiau priešingų valdžios
programai atstovų. Todėl val-
džia nesiskubina išpildyti gene-
rolų nurodymus.

RUSIJA.

Persijos valdžia sutinka išpi-
ldyti visus Rusijos ne tik atvirus
reikalavimus, bet visus jos gei-
smus. Reikalaujant Rusijai, Per-
sija prašalino amerikoną Persijos
izdo tvarkytoją Shustera. Jam iš-
keliamas, Rusijos pasiuntinys
Teherane Persijos valdžiai pra-
nešė, jog norėtų, kad Persijos
nebutų kitokių svetimų valdinin-
kų apart rusų. Tuom tarpu Per-
sijos buvo dar ilgą Shustero pa-
dėtojai taip pat amerikona, o jų

ypač Rusija nenori, nes jie ne-
moka tylėti, kalba ir kur reikia,
ir kur nereikia. Kad intiki Ru-
sijai, Persijos valdžia nutarė pra-
šalinti ir kitus amerikonus, Shus-
tero pagalbininkus, nes pasiprie-
sinti Rusijos norams negali.
Amerika už vėjams savo pilie-
čius užtarti negali kitaip kaip
vien lietuvių arba diplomatis-
koms notoms, bet jeigu parėmi-
mui kalbos ar rašto nėra tvirtos
kariūmenės, retai kas kalbų ar
rašto nusigasta. Tos gi užpaka-
lyj stovincios kariūmenės Ame-
rika neturi; net Amerikos ka-
riūmenės ministeris apreiškė, jog
Suvienytų Valstijų kariūmenės
negalima lyginti su kariūmene
kokio nors Europos krašto.

Persija vienok sutinka praša-
linamus nuo tarnystos amerik-
onus užganėdinti, išpildyti viską,
kas jiems kontrakte pažadėta.

Tris Shustero asistentai ame-
rikonai gaus pilną algą už tris
metus ir jiems bus išmokėtos
kelionės lėšos namon. Buchal-
teriai ir sekretoriai pagalbininkai
gaus pilną algą už 18 mėnesių ir
kelionės lėšas namon. Du ame-
rikonai, tarnavę Persijos izdo
ministerijoje, pasilieka Persijoje,
nes jie gavo vietas švedų žan-
darmerijoje, į kurios reikalus Ru-
sijos ambasadorius kistišė ne-
gali.

Rusijai likosi sutverta iš dūmos
atstovų ir valdininkų specialia
komisija ištirti visą vaizbos reikalą
Rusijos su Amerika. Komisija
ta jau pabaigė savo pirminę
darbą. Dabar ji pradės tirti
tolesnius vaizbos reikalus. Per-
dėtinu komisijos yra izdo mini-
steris Timashev, o jo vietininku
viešpatijos banko direktorius.

Ir dūmų klausynas vaizbos
su Amerika buvo perkartinėjas-
mas, bet dūmų pasirodė, jog
Amerika mažai joje drangų turi.
Valdžiai remianti dūmos atsto-
vų reikalavus atmokėti Amerikai
už panaikinimą vaizbos sutarimo
su Rusija 1832m., apskundinti ga-
benimą Amerikos išdėrinį Rusi-
jon. Reikalauja, kad valdžia, dėl
Amer. užtarimo ir besikišimo į
vidurinus Rusijos reikalus, dar
labiau apribuotų žydų teises
ir dar labiau apskundytų apsi-
gvenimą svetimų žydų Rusijoje.

REVOLIUCIJA CHINUOSE.

Tarybos pradėtos cėsioriaus
valdžios atstovų su atstovais
China republikos Nankine ir Pe-
kine traukiasi toliaus. Jos ne-
užilgo kaip nors turi pasibaigti.
Svetinių kraštų ambasadoriai
Pekine mano, jog besitarianti su-
sitaikys tokiu būdu, kad Chinuo-
se bus du augščiausi valdininkai
— cėsiorius pasiliks, jis tvar-
kys dvasiškus ir tikėjiminius rei-
kalus, o visus kitus — žmonių
balsais rinktas prezidentas. To-
kia dviguba valdžia, du cėsioriai,
iki 1875 m. buvo Japonijoje —
vienas buvo dvasiskasis, kitas
svietiskasis cėsiorius. Dvasiška-
sis, žmogus prie pažangos lin-
kės, dabar viešpataujantis mi-
kado, sukėlė revoliuciją ir per-
galėjęs reakcionierių svietiskąjį
cėsiorių, vienas valdžią į savo
rankas paėmė, įvedė Japonijoje
konstituciją ir greitai pastatė Ja-
poniją eilėse galingiausių ir ap-
švičiausių tautų. Amerikos
laivyno Chinų vandenysse vado-
vas, admiralas Murdock mano,
jog tokia dviguba valdžia užga-
nėdys visas chiniečių partijas. To-
kių sumanymą užbaigti namini
karą republikonams padavė cės-
ioriaus ministerių pirmininkas
Juanshikai. Cėsiorius valdžią tik
dvasiškus krašto reikalus, į kitus
krašto reikalus nei jis, nei man-
džūrų kunigaikščiai kistišė ne-
galėtų. Bet daugelis mano, jog
republikonai atmes dvigubos val-
džios sumanymą.

Chiniškėje laikraščiai leidžia-
mi mieste San Francisco gavo
žinią, buk Chinų cėsiorius pa-
sitraukė jau nuo vietos; bet pa-
tvirtinimo tos žinios nėra.

MEKSIKO.

Meksiko republikoj valstijoj
Chihuahua ir Juareze, prie Su-
vienytų Valstijų rubežiaus, kilo
revoliucija. Gaudymui revoliu-
cionierių ir Madero griebiasi jau
žiaurumo; sodina kalėjimui ne-
išikimus. Mieste Ciudad Ca-
margo laukia žmonių sukilimo.

Ir Suvienytų Valstijų valdžia
laukia, matyt, žmonių sukilimo
ir atsinaujinimo naminio karo
Meksiko. Laikraščiai užtikrina,
jog Suvienytų Valstijų karo mi-
nisterijoj yra apdirbti jau pla-
niai, ką daryti, jeigu Meksiko
būtų revoliucija ir ten gyvenan-
ties amerikonus gresyt pavo-
jus. Nutarta revoliucijos mal-
šinimui Meksikan siusti 100000
kareivių—40000 reguliariškų ka-
reivių ir 60000 valstijų milicijos.
Bet dabar prie Meksiko rubežių
pasista tik vienas regimentas
infanterijos ir eskadronas kava-
lerijos daugiau.

IS LIETUVOS.

IS VILNIAUS.

Prieš-pat šventės vos vos ne-
atsitiko Vilniuje baissi nelaimė-
galėję pavirsti grūvėmis didžio-
ji Antakalnio dalis. Antakalni-
je, mat, yra vyriausybės spirito
reklifikacijos fabrikas. Kaz-kaip
prakiuro ten naktį kupinas spi-
rito reguliatorius ir, dasytėjęs
elektros vielu, užsidėję. Vos
užgesino liepsnos, užmoke-
ti tu mašinistas ir jo padėjėjas. U-
gnis jau buvo arti didelių spi-
rito rezervuarų (60m), talpi-
namių po 9000 kibirų spirito
kiekvienu. Kad užsidėję tie
rezervuarai, būtų baisiausias
sprogimas. Ne tik kad ne liktų
nieko iš paties fabrikio, bet pa-
virstų grūvėmis ir visi aplin-
kiniai nameliai. Apraudimui
draugija, kurioje fabrikas buvo
apdraustas, davė dovany masi-
nistiui 1000 rubl., jo padėjėjui
25 rubl.

Vilniškė "Bieloruskoje Obs-
čestvo" žada išleisti tam tikrą
knygėlę, kur busia sugriauti visi
grafo J. Korvin-Milevskio inta-
rimai prieš baltarusius, kad jie
esą visą revoliucijoniją, poli-
tikos nesupratinėliai ir t.t., ką
grafas prirašė savo knygoje
"Walka z kłamstwem" (toje kny-
goje lygiai tenka ir lietuviams
"chlopams").

Neseniai mirė žinomas Vilni-
je senovės dailės ir archeologas
grafo J. Korvin-Milevskio inta-
rimai prieš baltarusius, kad jie
esą visą revoliucijoniją, poli-
tikos nesupratinėliai ir t.t., ką
grafas prirašė savo knygoje
"Walka z kłamstwem" (toje kny-
goje lygiai tenka ir lietuviams
"chlopams").

E. Jelsenskaicia-Dmochovskie-
nė, lenkų beletristė ir buvusi
"Jutrzenka" redaktorė, du me-
nesius iškalėjusi, buvo iš kalėj-
imo paleista prieš-pat Naujus
Metus.

Vilniuje ejęs "Kwartalnik Li-
tewski", patekęs į Zavadzko, ži-
nomojo knygyniniko, savastį ir bu-
sias pakeistas mėnesiniu ili-
ustruotu laikraščiu "Litwa i Rus".
Jo svarbiausias tikslas bus—Lietu-
vos ir Baltarusijos etnografijos
tyrinėjimas.

— Lietuvos žinios —

IS KAUNO.

Kauno žem. ukni. Draugija,
ateinančių metų liepos ir rug-
pjūčio mėn. visuose gubernijos
pavietuose surengs mašinistams
kursus, kurie trvers septynias
dienes.

Kauno gyvulių veislės pageri-
nimo komitetas "dejuojas, kad
mažai narių į jį įsirašo. Kauno
gub. dvarininkai, siuntinėdami
savo gyvulius į Rusijos, ypač
Maskvos parodas, patraukė daug
Rusijos pirklių, norinčiųjų pir-
kti veisles gyvulių tiktai
Kauno gub. auginamųjų. Per-

nai Kauno gub. gyv. veisl. pag.
komitetas gavęs 211 tokių reika-
lavimų, o turėjęs parduoti viso
labo tiktai 40 veislių. Gaubė-
ni norejo iš čia veislinius gyvu-
lius dagi į Volynių ir į tolimas
Rusijos Rytų gubernijas.

Siemet komitetas turis para-
duoti 59 veislius. Kaina už bu-
lius-veislinius paskirta nuo 150
iki 500 rubl.; už veislius nuo
100 iki 200 rubl.

1912 m. pavasarį šis komitetas
ketina vėl siusti į Rusijos pa-
radas savo gyvulių bandą.

— Lietuvos žinios —

IS PADOVINIO, Kalvar. pav.

Sausio (gruodžio 22) 4 d. gmino
teismas Ljudinave nagrinėjo in-
domiją bylą, priminusią da lai-
svės metus: 1907 metuose Pa-
dovinio gmino kapelarijoje ir
pas valta po du kartą buvo atsi-
lanke naktinis nežinomi vyrai
gmino raštininko ir vaito Vasi-
lianko pabaustų. Vaitui apie
tai raportavus pavietan, į gminą
pribuvo policija ir apie 60 ka-
reivių ukininkų krėstų. Jie iš-
buvo čionai 2 dieni, stovėdami
pas keltą ukininkų, kurie turėjo
kareivius tą laiką maitinti. Kal-
tininkai surasti nebuvo, nors
gmina užmokejo 30 rubl. užde-
tos Suvalkų general-gubernato-
riaus pabaudos. Ukininkai, pas
kurios stovėjo ir maitinios
tuomet kareiviai, reikalavo iš
vaito Vasiliausko savo išlaidų —
iš viso 70 rubl. 50 kap. pagal
aptaksavinimą (labai augsta), pa-
ties vaito padaryta. Bet kaip
gminos suiega nesutiko užmoke-
ti tų pinigų, tai ukininkai per-
teisma pareikalavo nuo vaito Va-
siliausko jiems užmokeiti. Tas,
pralose bylą, užmokejo iš savo
kišenės, ko, žinoma, neprireikė
daryti. Dabar gminai iš naujo
nesutikus grąžinti Vasiliauskui
tų pinigų, jis padavė gminą, jos
ingaliotinių vardu, teismam, rei-
kalavimus sugrąžinimo. Vasi-
liauskas pristatė teismam kopiją
pavieto viršininko duoto jam įs-
kymo, kuro rašto, kad rendama-
sis vaito raportu sūnčia gmi-
nan kariūmenę ir įsako priuoš-
ti jai butą, maistą ir reikaling-
us vežimus. Gmino pusę gini-
stoj teismam prisiekė advoka-
tas atstovas A. Bulota, kuro iš-
aiškino, kad reikalauja iš gmino
užmokescio už kareivių maiti-
nimą — tai yra nesupratinimas;
pagal Rusijos ir kitų viešpaty-
sčių įstatus, kariūmenę, net bu-
dama karo laikė svetimoje ša-
lyje, visados maitinasi savo lė-
šomis, ir jeigu ima nuo vietinių
gyventojų kokius produktus, tai
visados arba čia jau moka pin-
gais, arba išduoda apie paėmi-
mą kvitas. Pagal tas kvitas, o
ir be jų, gyventojai, nuo kurių
buvo kas paimta, gali paskui gau-
ti užmokestį iš kariūmenės sta-
bo. Taip ir čionai turėjo būti,
ir iš pristatytos Vasiliausko po-
pieros matyti, kad jam buvo įsa-
kyta tiktai paruošti kareiviams
maistą, bet neatlikti tai gmino
lėšomis.

Negalima taipogi manyti, kad
kareiviai buvo atsiusti gminon
stovėti ir maitintis iš gminos —
kaipo pabauda gyventojams. Pa-
našaus pabaudimo iš general-
gubernatoriaus nebuvo uždėta:
kareiviai buvo pasiusti tiktai dėl
kratos, kurią atlikę ir sugrįžo
Kalvarijon. Tokių būdų buvu-
sis vaitas Vasiliauskas pats kal-
tas, kad savo laiką nerekalavo
iš karinės valdžios užmokejimo
tiesm ukininkams už kareivių
maitinimą. Dabar gi jis, kaip
jiems užmokejęs savo pinigais,
tegu įiesko atlyginimo ne iš gmi-
no, tiktai iš karinės valdžios.

Teismas Vasiliausko reika-
vimą atmėtė, ir valstiečiai džiau-
giasi, kad jiems nereikia mo-
kėti už lašinius, kužnos suvalgę
ne jų pakviesti svečiai. Atsto-
vo A. Bulotos paaiškinimas svar-
biu ir kitiems įsitęnyti, kad ka-
riūmenė, jeigu ima kuomet mai-
stą arba užima gyvenamąsias ar-
das, tai triobas savo reikalams, tai tuvių sodžių, į Mustreiką, sto-

pagal įstatus turi už tai užmo-
kėti. Tiktai reikia pačiam apie
tai laiku ir atsakanciam prisimin-
ti.

Ten buvęs.

— Lietuvos Ukininkas —

IS GIŽŲ, Vilkev. pav.

Sausio (n. k.) 3 dieną buvo
Gižų valsčiaus sueiga. Priimta
1912 metams samata beveik be
jokių ginčų; tiktai buvo pakile,
kada kalbėjome apie išrašymą
laikračių. Rėksniai emė labai
rekti, kad lietuvių laikračių iš-
rašyti nereikia, tiktai tuos išra-
yti reikia rusų, kurių valdžia
reikalauja. Bet kiti paaiškino,
kad jeigu lietuviško laikraš-
čio neišrašysime, tai mums bus
labai negražu, nes aprašys "ga-
zietose", jog gižiečiai bijosi lietu-
vių laikračių, tai nors mes jų ne-
skaitysim, bet dėl garbės turi-
me išrašyti ir t. t. Ant galo nu-
tarta išrašyti: "Viltį", "Liet.
Uk." ir "Bendrija" ir rusų, ku-
riuos valdžia prisako išrašyti:
"Suvalskijia gub. viedomosti",
"Izvestije Zemskovo otdiela" ir
"Narodnoje dielo".

Išrinkti valsčiaus ingaliotiniai
tie patys: J. Bendoraitis ir J.
Bielskus. Taipogi prie "Bregat-
nos" kasos išrinkti tie patys, bu-
tent: A. Bridzius, Civasinskas ir
K. Čizaneckas.

Taipogi vieną pavargėlę mai-
tino pračiais metais Graitis už
60 rubl., siemet apsiėmė mai-
tinti tuoj Adomaitienę už 44 r.
Taipogi, dėlei užpūlimų, kal-
stiečiai įrašė į nutarimą, kad lei-
styti ginklus laikyti apsigynimui.
— Kamisorius atsiuntė aplinkra-
stį, kad valstiečiai gali, pagal sa-
vo nuožirios, "Brigatnos" kasos
nuosimčius didinti arba mažinti,
pareikalavus, bet sueiga neatė
naudos keisti nuosimčių ir pa-
liko po senovei. Ingaliotinis.

IS RADVILIŠKIO, Šiaulių p.

Ką jau kelintą savaitę Radvil-
iškio klebonas Sarapas keikia
"Liet. Ukininką" ir kitus pir-
meivių laikraščius ir knygas, tai
tas nieko indomaus, nes jau se-
niai paprasta, o ką sakė gruod-
žio 11 d. tai da nevisai papras-
ta. Sankė ir daužėsi, — liepė
žmonėms bažnyčioj atsiliepti ir
prisizadėti ir prisiekti prie Visa-
galincio, kad neskaitys "Liet. U-
k." ir nesidės prie jaunimo ratelio...
bet tai ir-gi paprasta. Da-
davė 5 poterius už apsisakiau-
sių jaunomene — tai papras-
ta.... Tiktai nepaprasta, kad
iškeikt jaunimo blaivybė ir ki-
tuos artimo mėlės darbus, ku-
riuos tiktai jo (Sarapo-Visaga-
lio) nepasiklausė daro.

Sakė: "Sėtono gudrybė išmisi-
jusi, kaip žmones ir savo tinklus
paimioti". Atsiradė iš bernų ir
pusbernių veltio apstėty, kurie
skaito prakeiktus bedievisius
raštus, visiems dalija savo kny-
palakes skaityti ir, velniui pa-
dėdant, veda labai pavyzdinga
ir dorą gyvenimą ir pasirodo
kaip ir kokie šventieji.

Darydami neva gerus darbus
ir, visiškai atsisakę nuo girty-
bės, jie traukia nekaltą ir nepri-
tyrusią jaunomene į savo rati-
lij ir apsupa gudrus sėtono iš-
mislytais tinklais. Toks jaun-
imas nors iš pažiūros ir geras ir
bliauvus, bet tas jų gerumas ir
bliauvumas tai "Velnio žabangai"
ir baltai užriko: Saugokitės jų!
Tai velniai, artimo mėlės pris-
dengė tykoja. Jūsų dūšias pra-
tyti! Jūs meskite iš savo namų,
juos persekiokite, jų knygu ir
laikračių nei į rankas, neim-
kite, tie blaurybės užkrės jūsų
dūšias purvais ir supuvimi!" Ar
tikrai vienai bažnyčiai priguli
mielaisirdingi darbai ir blaivybė?
Tinklas.

IS MUSTREIKOS, Trakų pav.

Beistrankydamos po Lydos p.
kur gyvena kono vieni baltu-
džiai, pakliuvau į šį pirmąjį lie-
tuvių sodžių, į Mustreiką, sto-

vintį ant Vilniaus ir Gardino gub.
rubežiaus. Pusė šio sodžiaus
priguli Vilniaus gub. ir pusė Gar-
dino gub. Kiek buvau girde-
jęs iš laikračių apie vilniečių
lietuvių tamsumą ir ištautėjimą,
tai maniau ir čia tokiais juos
rasias. Bet su dideliu džiaug-
smu ir malonumu apleidžiau tą
sodžių. Musteika stovi tarp di-
žiausių miškų-girių. Iš vienos
pusės apsupa jį valdžios Vilniaus
gub. girios, iš kitos — Gardino
gub. "Russkaja pusčia", kurią vie-
tiniai lietuviai "Gudų šalimi" va-
dina. Sodžius susideda iš 26 kie-
mų. Gyventojai turi nuo 100—
150 dešimtinųjų (visas sodžius?
Red.) žemės; bet žemė paskuti-
nės rūšies, tyras baltas smėlys.
Javai galima sėti tiktai slėniuose,
prie upelių, arba tarp miškų;
tyrnuose laukuose, kur aplinkui
išnaikinti miškai, žemės dirbti
nebegalima, nes vėjas paputęs
arba supila ant pasėtos dirvos
smilčių kalnus, arba išneša iš
dirvos pasėtus javus. (Miškai
baigiami naikinti tiktai aplink-
inių sod., Kabelių, Lėtenių, Mar-
cinkonių. Musteikičiai supra-
to pavojų ir miškus pradėjo
branginti). Gyventojai šio so-
džiaus iš žemės visai mažai ką
tepelno, bet gyvendami tarp to-
kių miškų, turi kitokių uždarbi.
Vasarą už budes (grybus) pa-
ima 80—100 rubl., (visas so-
džius? Red.) už uogas 100—150
rubl. Gyvulių auginimas čia at-
neša nemaža pelną. Sieno po
balas ir miško pievokšnius pri-
sišienauja nemažai, miškuose
pradeda ganyti pavasarį sniegu
tebetirpstant ir baigia vėlybą ru-
denį. Gyvuliai, nors visus ir pa-
roda statyk: riebus, tvirti, gra-
žūs, visai panašūs į miško gy-
vulius — briedžius, net ir plau-
ko kitokio. Iš pasikalbėjimų bu-
vo matyti, jog ne tiktai budu
tikri lietuviai, bet ir dvasia se-
nobinė pasiliko. Nemaža pel-
no jie da gauna iš bičių ir me-
dzioklės. Bitės tebelakoma dra-
vėse (išpuvusi sena pusis); dau-
guma ukininkų turi po miškus
nuo 20—40 dravių su bitėmis.
Iš dravės gaunama nuo 20—60
svarų medaus. Snuose miškuose
tebėra įvairiausių gyvulių:
daugybė briedžių, galybės stirnų,
lapių ir vilkų; ne retai da už-
mušami lūšiai. Paskutinė me-
ka užmušta da tiktai 9 metai at-
galios. Iš paukščių daugybė
gluokų ir tetrervinų. Gyventojai
visi smarkūs medžiotojai. Me-
dzioklė jų pats mieliausias dar-
bas. Gyvena pusėtinai: trobos
švarios, naujos. Apšvietimas ga-
na pakilęs. Lietuviai turi mo-
kyklą, kurioje mokinasi apie 30
vaikučių, bernačių ir mergai-
čių. Skaito ne tiktai jaunimas,
bet ir seniai, nors klegia švel-
niais dzukiškais žodeliais, bet
puikiai žino ir Kauniečių aug-
taičių tarmę. Laikračių parei-
na 7 egzemp. Kiek sužinojau pir-
masis spausdintas lietuvių raš-
telis į šį kampelį 6—7 metai at-
galios buvo atneštas.

Šetėknis-Antageris.

IS SASNAVOS.

Buvo pragaršėjus mūsų Sas-
nava stebuklais. Atsitikdavo
kalbėti su žmonėmis gana iš to-
li, tai stebėdavosi, sakdami:
"Jeigu pamatysi žmogų einantį
ir paklausį, kur eina, tai atsa-
kys: "Sasnaron". Tiesa, plauk-
davo žmonės iš visų pusių Sas-
navon, jieškodami sveikatos, bet
dažniau tą pačią palikdavo, ką
turėjo. Net iš Vilniaus buvo
sumanę atkelti, aplankyti ste-
buklingos vietos. Ir koks buvo
uždarbis tada smuklininkams,
krautuviniškams, siuvėjams ir ku-
nigams! Tiek budavo žmonių,
kad neturėdavo kur pasidėti.
Kaip tai tada buvo linksma ir
gera sasnaviečiams, kad turėda-
vo visada tiek svečių ir gerokai
iš jų užsidirbdavo.

Bet kasgi dabar?
Nepamatysi jokio žmogaus iš
toliau. Kaip pirmiau apie šiuos

ni, kaip bitės apie medų, bu-
davo apgule, dabar jau baigia
griauti ir rentinį, ir jokio žmo-
gaus nepamatysi prie jo. Tik-
tai jei kada kokia moterėlė pra-
eidama dirstels, linktels, galva ir
nueis. Medelis, kuriame pasi-
rodė Pan. Sven. pirmiau buvo
apkabintas vainikais; dabar vos
stuoibis teriogos.

Stalėis, ant kurio stovėjo pa-
statyta Pan. Sv. stovykla ir dē-
žutė aukoms, budavo aplinkui ap-
suptas klupusių žmonių, dabar
stovi, it nusiminęs, vienas, tiktai
jeigu kokia moterėlė, susimylė-
jus, prieis, atsiklaups, papote-
rius ir imes koki trečioką.

Kaip dabar nusiminę pirkliai,
aludininkai ir kunigai, netekę
tokios vietos. Sasnaviečiai
tie, kurie tvirtai tikėjo į ste-
buklus ir gerėjojais jais, kad tokias
pasekmes turi dabar, pradėjus
kalbėti, nei užsiminti nebenori,
bet jeigu daina iki pajunkimui,
tai neva nusijuokia it iš prie-
vartos, nes jau nėra kuo pasi-
girti.

Ar visur stebuklai tokias pa-
sakmes turi, kaip Sasnavoje?
Juozas.

IS SVEKŠNOS, Raseinių pav.

Maža kur yra Lietuvoje tiek
akmenų, kiek Sveknos valsčiu-
je. Plačiu ruožu tie akmenys lau-
kai klojasi čia iki Parnusės. Tas
ruožas kadaise traukėsi, turi bu-
ti, toliau ir rėmėsi geroka al-
kune ir į Prūsų Lietuvą. Tik-
tai Prūsų Lietuvoje vokiečiai se-
niai visus akmenis išrankiojo ir
pasidiro iš jų gražius rumus,
puikus tiltus, išklojo jais gel-
kelius, plantus, miesto gatves.

Tuo-pat laiku Lietuvos dva-
riminkai nei nemano savo lau-
kuose pabertais turtais naudo-
tis, bet kasė juos į žemę, užka-
sinejo, kad ir akmenų žymės
neliktų. Tiktai valstiečių lau-
kuose akmenis riogsojo po seno-
vės nekono nejudinami ir neke-
no nebranginami. Tuotarpu vo-
kiečiai, sunaudoję savo laukų
akmenis, panorėjo dabar ir Lie-
tuvėje gulincias be jokios nau-
dos pasinaudoti. Tuo tikslu iš-
gavo iš Rusų valdžios leidimą

IS EISISKIŲ, Vilniaus gub.

Ir vėl skandalas bažnyčioje. Kaldėdų antrąją dieną Eišiškėse buvo paskirtas lietuvių pamokslas po sumos. Žmonių buvo gan gerai prisirinkę. Dekano Gintauto bažnyčioje nebuvo. Tą dieną jis, anksti atlaikęs mišias, kažkur prapūlė. Prieš sumą lenkiškai pasakė pamokslą. Po sumos lietuviškai sakė pamokslą gavo ką-tik atvažiavęs iš Disnos kun. vikaras Gumbargis. Kunigas pasirodė sakykloje, žėgnojasi, pradeda skaityti evangeliją. Čia kyla neįsipažintas trukšmas... vieni gieda, kiti rėkia, šaukdami: „nereikia, nereikia lietuviškų pamokslų!...“ Kunigas, matydamas, kad nieko nebebusia, nulipo nuo sakyklos ir išėjo iš bažnyčios...

Zinant kitus panašius Rodunios dekanato bažnyčių skandalus, nebesunku suprasti, dėlko tą dieną Gintautas kažkur umai prapūlė iš bažnyčios ir dėlko kilo tas skandalas. Eišiškietė,

IS MERKINĖS, Trakų pav.

Merkinės parapijos lenkai ligi šiol turėjo daugiau pamaldų bažnyčioje, negu jiems pagal teisybę prigulėtų. Dabar musų klebonas pradėjo surašinėti, kiek lietuvių, kiek lenkų. Lenkų pasirodė labai nedaug. Tai jie subrūzo, ėmė agituoti, gązdinti nesusipratusių lietuvių, kad tie, kurie užsirašo lietuviams, bus paversti pravoslavais, rusais ir t. t. Bet Merkinė — tai ne Rodunios dekanatas, kur lenkininkams pavyko sukvailinti žmones savo nebutais plepalais: čia tiems plepalams niekas netiki, jei bent koks kvailys, kurių taip-pat beveik nėra. Merkinės parapijos, susipratusieji kraitę kratosi nuo užmestos jiems lenkybės. Jonas Jaskielevičius.

IS RYGOS.

„R. G.“ praneša, kad Rygos igaunio švietimo inspektorius dr. nusipirkusi sau už 30 tukst. rublių 1.000 kėtv. sieksnių žemės prie Lioigerių g-vės ir statysiančių ten savo namus 6 augštai.

Rygoje dabar yra dvi parodai: viena mirusiojo latvių dailininko A. Romano, kita latvių dailininko V. Purvito. Iš pirmosios parodos paveikslų išpirko jau daugiau kaip už 1.000 rubl., g. Purvito paveikslų išpirko jau už 15 tukst. rubl. (42 paveikslai). Ešas tai dar pirmas atsitikimas tarp latvių dailininkų, kad taip daug paveikslų išpirkta parodoje.

IS SASNAVOS, Mar. pav.

Gruodžio 20 (7) d., 9 valanda vakaro buvo bandoma sugdinti šulinėlį šu stebuklingu vandeniu. Nežinia kas atnešė iš klebonijos klauono ar iš kur kitur šiaudų, sugrudo šulinėlis, apipylė gazu ir padegė. Pasidarė gaisras. Pirmiausia subėgo moteris ugnies gesintų, pradėjo mesti sniegą; bet ligi šiaudai nesudegė, ugnies neužgesino. Ant rytojaus nebuvo galima nei prieiti prie tos vietos, taip kvepėjo stebuklingas šulinėlis. Kelios savaitės atgal ir medelį nukirto, kuriame pasirodė Panelės Sv. paveikslas.

IS SKUODO, Telšių pav.

Vienas vaikas, prikaltas apgavikais-tamsuoliais, įsipykė sau į ausį kokių tenai vaistų, nuo kurių ausis pradėjo puluoti. Jis manė tuomi pasiluosuoti nuo kariuomenės. Tiesa, nuo kariuomenės pasiluosavo, bet vaistai matomai darbą varė, nes išėdė ausį, ir puliai pradėjo sunkties į smagenis. Vaikinas nebeįstverdamas nesvietiško skausmo, griebėsi gydytojų pagalbos, bet jau buvo parvėlu. Baisiose kanciose turėjo pasimirti.

Kaip girdėt antras vaikas ir nuo panašių vaistų miręs. J. Gyvunas.

IS VILKAVIŠKIO, Suv. gub.

Sausio 1 d. n. k. pavakariop 7 svarbus kaliniai, kuriems už žmogžudystes, kitiems už plėšimus grėsė katorga, nugirdė gerai kalėjimo sargą, kuris nepajėgė nei durų užrakinti, nu-

girdę, kaliniai pasiėmė raktą, kurį reikėjo, atsirakino ir išbėgo. Mažesni nusikaltėliai, pasivaikščioję po miestą ir traktierines, sugrįžo ir nuėję, prisikėlė sargą, kitą pasiprasė arbatos užkaisti. J. R.

IS RAUDONĖS, Kalv. pav.

Žemė čia gera, derli. Apie pusę ukininkų — didžiulaukiai. Kiti mažesni, bet visi pasituri neblogai. Bet apšvietimas, susipratimas stovi nelabai augštai: visame valsčiuje nėra nė vienos mokyklos. Dėl neturėjimo mokyklos kalti patys ukininkai, valstiečiai: daug kartų valdžia siūlė mokyklą, o jie vis atmetė. Tie, kurių vaikai dar visai maži arba dideli ir tie, kurie turi kuoleisti savo vaikus kur į miestą mokyklyje — apie pradedamąją mokyklą ir klausyti nenori. Dar pirmiau tai pusė bėdos, bet dabar dėl sustiprintosios apsaugos, žmonės negali nė daratorių turėti kaimuose; tai tikra bėda — nebus kur vaikų ir skaityti išmokyt.

Laikraščių per raštinę ateina nedaugiau. Šiais metais apie Kalvariją girtybė nesumažėjo, bet padidėjo. Vincas Zak—čius.

IS KUPIŠKIO, Ukmerg. pav.

1909 metais Kupiškėje įsteigė dviklęse ministerijos mokyklą. Tam tyčia čia pastatyti namai; senieji gi namai, netinkami mokyklai, pavesti ubagynui. Dabar mokykloje mokytojausia: 2 mokytojų ir 1 mokytoja. Vyresnysis mokytojas rusas, geras žmogus ir mokytojas: antrasis mokytojas ir mokytoja lietuviai. Mokykloje mokosi 185 mokiniai; nors namas ruiningas, bet gi labai ankšta. Dėl vietos stokos šiemet nebeprėmė 40 vaikų. Be to šiuose namuose yra dar pradedamoji mergaičių mokykla, kurioje moko mokytoja. Tai gi, dabar ministerijos čia steigiamą dar vienklesę mokyklą. Kadangi nuosavų mokyklai namų dar nėra, tai butas kol kas bus samdomas. P. Valgutis.

— Vilts —

IS ALEKSOTO, Suv. gub.

Kovo 20 d. 1912 m. Suvalkų teisme pardavinės licitacijos būdu St. Gavronskio dvarą Veseleva, Aleksoto gminojė, pas Kauną. Skolos ant to dvaro 1 milijonas 25.265 rubliai 2 kap. Dvaras apskaitomas 450.107 rubl. ir ta suma prasidės licitacija. Servitutu žemės tame dware 289 deš. Stojant į licitaciją reikia turėti Kauno tvirtumos viršininko (komendanto) leidimas.

IS RASEINIŲ, Kauno gub.

„S.-Z. T.“ rašo, kad buvęs Šiaulių maršalka p. Radas-Zienkovič išpardavęs savo dvarus Raseinių pav. — Šimkaičių ir Vadvirgių apylenkėje. Patį dvarą pirkęs valstietis Lendraitis, užmokėjęs po 200 rubl. už dešimtine. Kitos žemės parduotos dalimis po 30 — 40 deš. Daugiausia nusipirkę vietos valstiečiai.

IS TELŠIŲ.

Švietimo ministeris gruodžio 20 d. No. 4321 davė J. Narutavičienės Telšių moterų mokyklos mokinėms teises ir mokyklai Moterų progimnazijos vardą.

ZYPLIŲ DVARĄ PARODUODA.

K. W.“ praneša nugirdęs, kad grafas Tamas Potockis parduodas Valstiečių Bankui 4.000 dešimtinų Zyplių dvaro žemės, Naumiesčio pav., Suvalkų gub.

IS PRUSŲ LIETUVOS.

Prūsų Lietuvoje netoli nuo Prėkūlio miestelio, viename iš senovės kapų rasta daugybė senovės bronzos ir vario daiktų su lietuviškais parašais. Tie visi daiktai liudija, kad 14, 15 ir 16 šimtmečiuose Lietuvos pramonija ir kultura buvusi gerokai išsiplėtusi.

— Lietuvoje žinios —

Paukščių mylėtojas.

— Girdėjau, buk tamista esąs didelis paukščių mylėtojas. Kurios gi tamista labiausiai myli? — Geriausia tai aš myliu kalakutus su virintomis spanguolėmis.

TROOP B IN ITALIAN SECTION OF LAWRENCE

IS darbininkų streiko Lawrence, Mass.—Raite ių bursų streikininkų minioms ir susirinkimams naikinti, ir streikininkų vadovė plė Pearl Magill.

IS AMERIKOS.

HOBOKONVENCIJA.

Cincinnati, Ohio. Atsibuvo čia metinė konvencija taip vadinamos „Hobo“ (visokių be darbo besibastančių darbininkų) organizacijos. Tarp paduotų įėjimų ir nutarimų yra vienas: reikalauti nuo valdžios, kad pasenusiems ir neturintiems darbo užkams į algas mokėtų. Kitas nutarimas yra — kad implančius iš mūtų į išdalinę tarp darbininkų. Turbut valdžia tur reikalavimų neįsipildys, nes Amerikoje ji mažiau negu kur kitur rupinasi darbininkų likimu, nes mat didesnė darbininkų dalis čionai — tai tikrų amerikonių nekenciami atėiviai. Įplaukinių iš mūtų valdžia, turbut, taipgi darbininkams neįsaldys, nes jie apverčiami pačios valdžios reikalams, ypač gi dūtinimui laivyno ir užlaikymui kariuomenės. Išlaidos kariuomenės reikalams, nors Amerikos kariuomenė taip menka, yra didesnės negu tam tikslui išlaidos Prancūzijos.

MANO, JOG REPUBLIKONŲ KANDIDATU BUS TAFT.

Washington, D. C. Republikonų partijos sekretorius Hills užtikrina, jog nominuojant kandidatą prezidento vietai, bus išrinktas prezidentas Taft. Ohio ir New York valstijų republikonai jau dabar parodė, jog jie pritaria Tafto kandidatūrai. Galutinai partija rinks sau kandidatą birželio mėnesį.

BE EXAMINŲ.

Cambridge, Mass. Harvardo universiteto kavalierius dalis B. pašaukta tarnyston ir studentai ekzaminų nereikalauja laikyti. Tie mokslo tirinėtojai bus pasiųsti į Lawrence streikierių malsinti. Ne vienas gal studentas džiaugiasi, kad Lawrence streikai kilo, dėl jų jiems nereiks ekzaminų laikyti.

SKOLOS NEW YORKO.

New Yorkas pats, be Brooklyn, turi 1,037,811,718 dol. skolas, taigi daugiau negu siekia visos Sąjunga valstijų izdo skolas. Skolos tos neina mažyn, bet nuolatai didinasi.

MAUDYNĖJ SUĖMĖ MORTERĖ.

Pittsburg, Pa. Už kokį ten teisų paržengimą, teismas pasiuntė du detektyvus suimti Mariją Karfantiene, lenkė, ar gal zydelką. Toje, pamačiusi detektyvus, įbėgo į maudynę, ten užsidariusi, išsireidė ir į vėnėlinio. Detektyvai laukė dvi valandų, o nesulaukiant išnešant, išmūšė duris ir įnejo, rado Karfantiene nuogą vanę besėdint.

Už tai ji teismui apskundė detektyvus, bet nieko nelaimėjo. Teisėjas pripažino, jog detektyvai gali areštuoti ir teismui gauti ir visai nuogas moteris.

MOTERIS TEISEJA.

Cincinnati, Ohio. Čia tapo pirmą moteris teisėju paskirta. Yra tai Mabel Van Dyke Bell. Ji paskirta kamisore Sąjunga valstijų ir turi tiesą teisti.

SUDEGIS 300 PIANŲ.

Atlantic City, N. J. Pianų fabrikantai, prigulinti į National Piano Dealers Ass. nutarė sugdinti 300 pianų seno pavidalo. Sumanyta išdalyti juos neturtingoms šeimynoms atmetė atstovai fabrikantų.

PRIGERĖ JURESE.

Washington, D. C. Pereituose metuose Sąjunga valstijose prigėrė jursę 1980 žmonių; paskendo 325 laivai. Sėsidauzus laivui Arcadia, pražuvo 37 žmonės, o su „Pere Marquette“ prigėrė 27 žmonės.

NORI IŠPIRKTI GATVINIUS KARUS.

Detroit, Mich. Biudžeto komisija šiemis metais reikalauja miesto reikalams 4 milijonus dolarių daugiau negu pernai. Tie keturi milijonai turi eiti išpirkimui gatvinių kary liniją nuo privatų kompanijų.

PRIIMTA PENSIJŲ SUMANYMAS.

Washington, D. C. Kongresas 245 prieš 33 balsus priėmė pensijų tiesų sumanyimą. Jų įvedimui prisiėsi paskirti 152 milijonu dolarių.

TURBUT KERŠTAS.

Lawrence, Mass. Rado čia užmuštas tris moteris ir vieną vyriškį. Visi užmuštieji, kurių pravardžių dar nesusekė, samdė gyvenimą vienuose namuose. Atėjus policijai ir duris atidaryta, rastą vyriškį su perplautą gerkle virtuvėje. Taip jau virtuvėje gulėjo kunas moteris, miegutįj kitos. Policija mano, kad tai buvo kerštas kokio gerai užmuštieji pažįstamo žmogaus.

NORI SUŠAUKTI TARPTAUTISKĄ SUSIVAŽIAVIMĄ.

Washington, D. C. Prezidentas Taft padavė kongresui sumanyimą sušaukti Washington, arba kur kitur tarptautiską konferenciją, kur pakviesti visų civilizuos tautos išstiriami priežasčių, kurių dėl valgio pro-

jimul algų klausymo šiemis metais. Darbininkai reikalauja 10% daugiau, darbdaviai gi užtikrina, jog minkštų anglių reikalaujama mažai, todėl algas greičiau reikėtų sumažinti, o ne didinti.

Scranton, Pa. Sustreikavo 24 mokyklų mokytojai mieste Winton, Pa., kadangi jiems iki šiol už gruodžio mėnesį neišmokėta algų. Todėl prisiėjo mokyklą uždaryti ir paleisti su viršum 1000 mokinių.

Lawrence, Mass. Valstijos gubernatorius nuo legislaturas pareikalavo išstirti priežastis audėjų streiko Lawrence ir kad ji pasirupinti sutaukyti streikierius su darbdaviais. Gubernatorius sako, jog medvilnės dirbtuvės labiausiai munitais apsaugotos nuo konkurencijos svetimų fabrikų neva darbininkų gerovei; tuomet tarpu dideli munitai vien fabrikantams padeda išnaudoti ir darbininkus ir išdirbinių pirkėjus.

IS VISUR.

Berlynis karininkų organas „Die Post“ sveikina kaizerį, jo gimimo dienoje, ypatingu indomiu straipsniu, kuriame kaizeris padoniausiai meldžiama „padaryti galą tai denervuojančiai sankaikos erai ir vesti viešpatystę naujais karžyngais darbai prie naujų didžiųjų tikslų“.

Tokį karininkų eilės subruzdinimą, matyt, sukėlė paskutinieji pasiuntinių į viešpatystės parlamentą rinkimai, kuriuose socialistai pasirodė beęs vyraujančiais dabar Vokietijos politiska partija. Tą patį matyt iš sekamų to organo žodžių: „Tik didelis karas įstengyt geriausias tautos spēkas išbudinti ir apgalėti visų žemesniosius gaivalus, apsiereiškusius dabar tuo, kad rinkimuose visur laimėjo socialistai“.

PAVOJINGAS KUMPIŠ.

Newark, N. J. Mieste Dumaurt nuo trichinų pasimirė du asmenys, o šeši sunkiai dar serga. Liga jie užsikrėtė nuo nevirto kumpio. Matyt kiaušė, davusi kumpį, buvo trichinai užkrėsta.

VISIEMS LYGIOS TIESOS.

New York. Gyvulių apsaugos draugijos agentas George Bagly gaulėkė pauto vežimą todėl, kad buvo inkinkytas šluobojantis arklys ir liepė arkli iškinkyti. Valdžia pakėlė protestą, užgindama vietiniams valdininkams stabdyti susisėmusius. Bet Gyvulių Apisaugos draugija atsakė, jog pauto kontraktoriai negali turėti kokių tiesų, kaip tik tokias, kokias visi turi.

SAUŽUDYSTĖ.

New York. Nusizūdė čia mechanikas Nobel ir buvusi pati milijonieriaus Waltero L. Snydam, kuri, su juom persikyrusi, iškėlė už mechaniko Nobelio. Kaimynai rado juodu prieleisto gazo. Apsivedė juodu tik mėnesis atgal.

SULUŽO LEDO TILTAS.

Niagara Falls, N. Y. Sulūžo čia ledinis tiltas tarp Niagara puolimo ir plieninio tilto. Ant tilto buvo daug žmonių, nes jis buvo perejimui naudojamas. Prigėrė tris žmonės, kitus pasisekė išgelbėti.

GAISRAI.

Halifax, New Scotia. 1 vasario dieną sugėdė čia dirbtuvės „Arcadia Sugar Refining Co.“ Nuostolių gaisro padaryta ant milijono dolarių. Truksta vieno darbininko, kuris, kaip mano, turėjo sugėdėti. Sugėdė 35000 cukraus maišų.

Cincinnati, Ohio. Sugėdė čia dalis intaisų „Eagle White Lead Co.“ Nuostoliai ugnies padaryti siekia 100000 dol.

IS DARBO LAUKO.

Wilkes Barre, Pa. 27 vasario atsibus kasyklų savininkų susirinkimas. Jie, kaip girdėt, sutinka pakelti 10% tų darbininkų algas.

Indianapolis, Ind. Atsibuvo čia suvažiavimas angliakasių ir kasyklų savininkų atstovų Illinois, Indiana, Ohio ir Vakarinės Pensilvanijos valstijų apkalbė-

ste 37 žmonės. Turtingesni chiečiai mieste gyvenę su savo šeimynoms pabėgo. Kas dieną iš Mandžurijos išsinešdina su visų pulkai chiniečių. Republikonų dalis išlipo mieste Fukon, netoli Port Arthuro ir mano traukti Pekiną.

Vokietijoje, netoli Hamborn (Reino provincijoje), besikeliant per Reiną darbininkams, jų laivas susimūšė su garlaiviu ir paskendo. Prie to prigėrė aštuoni darbininkai.

Vokietijoje, Muenchene pasimirė pagarsėjęs amerikonas pytojas Charles Gifford Dyer. Jis paskutiniuose 20 metų gyveno Prancūzijoje ir Vokietijoje.

Turkija iš Azijos siunčia į Macedoniją 35000 kareivių, nes toje Turkijos provincijoje ramumo nėra; Turkija laukia bulgarų sukilimo.

Tripolyj, Tabruk aplinkinėse aeroplano pasikėlė oran italskas pulkininkas Monte išstirti arabų stovyklas. Vienoje vietoje jie išmetė kelias bombas į arabų stovyklas. Arabai šaudė į aeroplaną ir pavojingai sužeidė pulkininką Monte. Bet orlaivininkams pasisekė su orlaiviu ištrukti ir atkakti į italų stovyklas.

Mieste Triente, pietinėje Austrijos, valdžia išvijo dvi itales merginas teatro choristes — Gostolini ir Signori. Austrijos valdžia mano, jog jos šnipinėjo Austrijos atsigynimo paslaptis; siuntė sušnipinėtas žinias Italijos karo ministerijai.

Surado brangius akmenėlius pavogtus nuo stebuklingo abrodo Motinos Dievo Čienstochove. Dalį brangių akmenėlių rado pasužydą Adlerą Liubline; kitą gi dalį Galicijoje. Matyt vagiliai akmenėlius pardavė žydams.

Lenkijoje, mieste Lodz tarp rusų atsirado tikėjimiska sekta, susidedanti iš pakvairusių fanatikų. Tie fanatikai išsirikno sau Misiją, kokią ten Kovalskį. Išpažintojų atpikimui jie užsimanė savo Musiją nukryžiauoti. Išpažintojų Kovalski sutiko pasiaukauti ir po trijų dienų iš numirusių prisikelti, bet paskui apie tą prisikėlimą pabejojo ir nenorėdamos kyboti ant kryžiaus, užsidarė savo namuose. Tąsyk pulkas žmonių, daugume moterų, išmūšė duris, pagriebė Kovalskį, ir jį nuvilko prie parengto jau kryžiaus prikalti. Ant laimės dar į laiką atbėgo policistai ir atėmė nuo pakvairusių fanatikų Kovalskį.

Ant salos Zante, Grekijos pakrantėse, siautė žemės drebėjimai, kurie išgriovė penkis miestelius. Mieste Zante sugriuvo: munitinė, teismo rūmai, bažnyčios ir kalėjimas.

Londono laikraščiams pranešta, buk Montenegro kunigaikštystėje susekta revoliucionierių sukalbis. Sukalbininkai buvo sumanę prasišalinti nuo sosto karalių ir įvesti republikonišką tvarką.

Mieste Detmold, Vokietijoje, įsimylėję į 13 metų mergaitę, stėjo dvikovon du 16 metų mokyklos mokiniai. Vienas mokyns pašautas į krutinę.

Firma H. Reicher & Co. iš Sosnovicų, Lenkijoje, pasiuntė į Prusų pusę į Katovicus kurėją Harotą inkasuoti 60000 markių. Kurėjas pinigų paėmė, bet į Sosnovicus nesugrįžo. Nežinia, ar jis su pinigais pabėgo, ar gal grįžtant su pinigais, koki plėšikai jį nudėjo. Harot Sosnovicuose paliko pačią ir tretąją vaikų.

Rusijoje vidaus ministerija išsuntinėjo gubernatoriams priskakymą gerai prižiūrėti katalikiškus kunigus, kuriuos vadina didžiausiais Rusijos ir valdžios priešais. Ar kunigui Tumui, kuris, kaip rodo, mėgina jau pirštis į Katovicus veikimą, pasiseks besilaizymais rusams nacionalistams, perkeisti valdžios nuomonę apie kunigus, reikia abejoti. Juk rusai, net valdininkai, sako: „mes noriai naudojame iš spaudžiamų tautų intriguojančių pagelbos, bet tokiais nuostolius, ypač apaviestiesnius ir įntekmingesnius. Užmūsta mie-

šių lietuvių kitaip manančių negalima nei savo garbės pakelti, nei saviemsis pagelbėti, galima tik visus spaudžiančiai valdžiai patarnauti.

|| Paryžiaus didžiausias knygyneidėjas Hachette išleido vertinimą esperanto kalbą libretto operos, Halka, parašytos Lietu-vo gimusio muziko Stanislovo Moniuskos. Išvertė libretto į esperanto kalbą Varšavos es- perantistas Ant. Grabowski. Operą tą esperanto kalboje at- giedos Krakove laike tarptau- tiško esperantistų kongreso, ku- ris atsis bus rugsėjo mėnesį. Lai- ke kongreso bus esperanto kal- boje atliosta ir Šlovackio tragedija "Mazepa".

|| Minsko gubernijų šiemet pulkai vilkų net diejos laike at- eina į kaimus ir užpildinėja žo- nis ir gyvulius. Pulkai vilkų at- gulė kaimą Borek, Ilimeno pa- vietyje ir laike apgulta, kol pa- kviesta kariūnė pagelbon ne- atėjo.

|| Portugalijos sostinėj Lisabonoj streikuojanti darbininkai sukėlė riaušes. Suareštuota ten 1500 darbininkų. Valdžia prae- nešė provincijų gubernatoriams, buk darbininkai jau suvaldyti, bet Madride gauta visai priešin- gos žinios. Suimta republikonų vadovas Bombarda ir buvęs išo- ministeris Cartello Blanco. Su- areštuotus sodina ant kariskų laivų.

|| Tarp pietinės Amerikos re- publikų Peru ir Chili užgimė toki dideli nesutikimai, jog lau- kiamą karą. Chili siūnia sku- biai savo kariūnė ant Peru rubėžius.

|| Paryžiaus operos teatre lai- ke perstatymo šokėjos atsisakė šokti. Jos reikalavo algų pakei- limo. Operose pirmieji gie- smininkams moka labai daug, bet užtai giedantiems chore ir šo- kiantiems kruvose moka labai mažai.

|| Galicijoje, Suczeve, 6 klisas gimnazijos mokinius Grecuk, lai- ke lekcijos išmatavė revolverį ir nušovė matematikos mokyto- ją Makrowskį ir pats savę. Sa- ko, buk mokytojas Makrowski žiauriai elgėsi su mokiniais.

|| Kasyklose Fenix, Slezijoj, explodavo kokso pečius. Ex- plozija užnuošė 9 darbininkus.

|| Lošimo namuose Manaco, sunus Montenegro karaliaus, ku- nigaiškis Danilo, išlošė 750,000 frankų.

|| Peterburgo vienatinis bu- delis Andriejev, kuris pakorė 76 žmones, paskui visų atstuntas valkiojosi be vietos, ant galo ga- vo vietą policisto. Andriejev bu- vo darbininkas Ochtoos parako dirbtuvėse ir pats valdžia pasi- siulė karti politiškuosius prasi- žengėlius. Už kiekvieną pakar- tą jis gaudavo po 100 rublių.

|| Mieste Koczuba Vengrijoj, vagilius įsikrausė į kariūnės parako krautuvę ir pagriebė, vietoj parako, dinamito bėkmai- tę, išsinešė. Sargybos kariūnis, pamatęs bėgantį, paleido šuvį; kulka pataikė į dinamito dėžę ir pagimdė eksploziją, kuri pavog- šį ir dulkes sudraskė.

|| Prie salos Wright angliško laivyno pavandeninis torpedinis laivelis "A. 3" susimusė su ka- nuoliniu laivu "Hazard" ir taip drūčiai tapo pagadytas, kad pa- skendo. Kas atsitiko su laivėlio ingula, dar tikrai nežinia; ingula susidėjo iš 11 žmonių; turbūt jie prigirė. Apart tų reguliariškų ingulos žmonių, ant paskendusio laivelio buvo dar 3 oficerai.

|| Po išėjimui iš Meksiko bu- vusio prezidento Diazo, jo vietą užėmęs Madero neilgai įstengė Meksike ramumą užlaikyti; jis nemokėjo suvaldyti nei buvusio savo padėtojų revoliucionierių. Dabar jau kyla vėl revoliucija prieš Madero. Aplinkinėse Chi- huahua ir pačiame mieste buvo kruvini mušiai Madero kariūne- sų su revoliucionieriais. Dalis kariūvių čia simpatizuoja su re- voliucionieriais. Revoliucionie- rių nori apvaldyti kalėjimą ir paluosuoti ten sėdintius politiš- kuosius prasižengėlius. Šiaurinių valscių gyventojai, vietoj Made-

ro, nori prezidentu apšaukti Go- meza.

|| Juanshikai traukia į Pekiną vis daugiau chiniečių kariūvių. Kada susirinks mieste 30000 chi- niečių kariūvių, ciesaorus bus priverstas atsakyti nuo sosto ir atsikrymas bus apgarsintas. Ciesoriaus vietininkas Hukyan provincijoj pasizadėjo pereiti re- publikonų pusėn ir jeigu prie- reiks, žada Pekinan pasiūsti 20000 chiniečių kariūvių. Tą žada pa- daryti, jeigu ciesaorus su man- dūru pagelba mėgintų dar ilgiau ant savo sosto pasilikti.

|| Anglija pasidirdbino naują musio laivą "Orion", kuris yra didžiausias ant svieto. Jo ka- nuolių vamzdžio skylė turi 13½ colio diametro, o kulkos sve- ria po 1250 svarų.

|| Vokietijos valdžia uždraudė savo valdyboj Samoa baltspa- liams vesti čiabuves moteris, to- kias jie gali turėti tik kaip su- guloves, be jokių tiesų.

|| Chinų ciesaorienė našč išlei- do ediktą, kuriame ministerių pirmininkui Juanshikai prisakė padėti Chinų republikonams pie- tinėse provincijose įvesti repub- likonišką tvarką.

|| Cenzūros kongregacija Va- tikane pasmerkė ir uždraudė ka- talikams skaityti šias knygas: "L'Histoire de l'Eglise ancienne" par Mgr. Duchesne, francu- zų akademijos sąnarį, francu- zų klasiškos mokyklos direktorių Ro- moje, ir dvi "Modernismo" para- šyti knygi: "Letters to His Holiness Pius X", išleista Chi- cagoj 1910 m., ir "The History of Modernism in New England", Boston, 1911. Visos trys paten- ka į garsųjų katalikų bažnyčios draudžiamųjų skaityti raštų su- rašą, taip vad. "Index expurga- torius".

|| Rusų nacionalistų atstovai įnešė Dumon sumanyną kuriuo reikalaujama, kad atvykstantieji Suviennyų Valstijų žydai pilie- čiai būtų visai Rusijon nebelei- džiami. Taipiau reikalaujama, kad ant visų iš Suv. Valstijų in- gabenamų Rusijon perkėjų būtų padidintas maitas. Mat tokiu būdu rusų nacionalistai nori at- kerstyti Suviennyoms Valstijoms už šių pasirijimą ardyti 1832 metais padarytą su Rusija su- tartį.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS HARTFORD, CONN.

Turtinas kampilis. Į pietus ir vakarus nuo Hartford, Conn., tėsiasi platūs ir gražūs laukai, kurie vasaros metu žaliuoja ta- boku nusodinti. Tik rudens ir pavasario laiku tepamatis ru- gius žaliuojant. Farmeriai sėja rugių tik tam, kad lietus trąšos iš žemės neisplautų; atėjus lai- kui tabakai sodinti, rugius apa- ria ir sodina taboką. Tabokas auga tik gerai išdirbtų žemėj. Farmerys, noris turėti gerą ta- boką, kiekvienam žemės akrui nutręsti suvartoja vieną toną dirbtinių trąšų ir vieną vagoną arklų mėšlo. Taigi gerai dirvą inkrešti atsieina labai brangiai, bet, jei šiaip kokių nelaimių ne- atsitinka, farmerys visada atsi- ima iš žemės savo, ir dągi su di- deliu pelnu. Tos nelaimės — tai ledai, kurie kartais pasodintą pavasarį taboką iskapoja, arba ankstyvos rudens šalnos, kurios taboko augintojams daug nuosto- lių pridriba.

Nuo seniau apsigyvenę far- meriai gana turtingi, automobi- liais važinėja. Dirbantieji pas juos darbininkai daugiausia lie- tuviai ir lenkai. Man vieną sy- kį paklausus seno farmerio, nuo kaip senai pradėjo čia dirbti lie- tuviai, gavau atsakymą, kad tik paskutiniaus 20 metų daugiausia lietuvių pradėta čia samdyti. Pirmiau dirbdavę iš Canados tu- vykė francuza, paskui vokiečiai, po jų — airiai, dabar — lietuviai ir lenkai.

Per 7—8 vasaros mėnesius geram taboko plantacijose darbi- ninkui mokama nuo 25 iki 30 dolarių mėnesiui su visu užlaiky- mu. Dabar yra čia nemažai li- etuvių, turinčių savo farmas. Jie, mat, nuo seniau atvykę, dirbdami ir taipiai gyvendami, susidėjo šiek-tiek skatiko, nusi- pirkę už keletą šimtų dolarių

IS Lawrence, Mass., darbininkų streiko. — Streikininkų m. tingas gatvėje ir W. Haywood, žinomas darbo organizacijų vadovas, atvykęs užimti vietą streiko vedėjo J. J. Ettor'o, kurs dabar sėdi kal.

gabalą žemės su giria arba kel- mynu, savo darbštumu padarė ją dirbama, užsodino taboku, ir štai keleriais metais gana gra- žiai įsigyveno. Dabar jiems atei- tis nebaisi, savo senatvės die- nas galės be vargo ir didelių rūpesčių praleisti.

Ir žydai užsima taboko augi- nimu. Yra jų čielos kompanijos, užsiimančios auginimu, taip va- dinamo, "Kubos" taboko. Ku- bos taboką augina paprastai pa- vėsėje. Pavėsiai padaroma iš- pliektais ant sukastų stulpų au- dekklais, kurie ištol, ypačiai ne- žinančiam, atrodo lyg kariūvių stovykloje sėtos.

Kada pažvelgi į tuos begali- nius, taboku nusodintus, laukus, nenoroms ateina mintis galvon: kiek turto, kiek darbo ir prakaisto sueikvojama tik tam, kad visą tą darbo vaisių paleidus dumais! Nuliudę.

IS SO. CHICAGO, ILL.

Sausio 28 d., T.M.D. 33-čia kuopa buvo parengus agitacijos tikslu vakarą P. Arsausko sve- tainiję. Žmonių prisirinko pilna svetainė, kas retai pas mus at- sitinka. Kalbėtojai buvo p. S. Tananevičia ir p. nia M. Jurgelionienė, abudu iš Chicago. S. Tananevičia kalbėjo abelnei apie draugijas ir jų naudingumą žmonių gyvenime; taipiau su- drožė ir mūsų mergelėms, įeš- kančioms vien tik pramogų ir "good time" pagatvius.

Nerąsyiu visos minėto kalbė- tojo kalbos, paminsiu tik, kad kalbėjo bešališkai, neužsipuldi- nėdamas ant partijų ar ypatų, kas retai tarp mūsų kalbėtojų at- sitinka.

Ponia M. Jurgelionienė skai- tė referatą "Motery Klauseim". Referatas buvo interesingas, pa- judinta jame daug klausimų tuo- tyje reikalauose, gaila tik, kad mažai moterų buvo atvykusių pasiklausyti, nors tam tikrais apskelbimais buvo kviesta juo- dangiu susirinkti. Matyt mūsų moterims mažai dar turpi ap- sišviesti, ypač So. Chicago.

Tarpais buvo ir deklamacijų; deklamavo Alena ir Morta Pui- siukės — mažos dar mergytės, bet padeklamavo labai gerai.

Pabaigoj buvo monologas "Po- naitis", kurį išpildė S. Kviet- kauskas.

IS GRAND RAPIDS, MICH.

28 sausio, Socialistų Sanjun- gos 51 kuopa parengė prakalbą pamargintas dainoms ir dekla- macijoms. Žmonių prisirinko, apie tris šimtai. Prakalbos tu- vykė prasidėti 2½ val. po pietų, bet pirmsėdis ir kalbėtojai, kaip tai tarp lietuvių paprastai bu- va, pasivėlino ateiti. Nežinia, kas juos sulaukė.

Pirmsėdis Stankus atidarė su- sirinkimą ir pirmiausia choras padainavo "Broliai sukurkim". Pirmiausia kalbėjo anglas so- cialistas "Apie privatišką nuo- tarybę". Valparaiso studentas C. J. Majauskas lietuviškai aiški- no: "Kas yra socializmas ir kas

kapitalizmas ir kokia dabar yra valdžia. Aiškino viską taip priei- namai, kad kiekvienas suprasti galėjo.

Choras T.M.D., po vadovystė mokytojo G. Bielinio, tarpuose dainavo dainas ir savo užduotį atliko gerai, užbaigdamas mar- šaliete. Publika chorui padeko- jo delnų plojimais.

Pabaigoj buvo kolekta. Už- dengimui išlaikų surinkta \$6.66. Literatūros parduota už 50c.

Prakalbos pasibaigė 6 val. Darbai šiom kartu eina labai ge- rai, todėl iš kitur pribūvusiame darbas nesunku gauti. Papi- ramam darbininkui moka po 16c. už darbo valandą. Kitokios dirbtuvės čia mažos, mažai ir dar- bininkų reikalauja.

Lietuvių šeimynų čia yra 20, pavienių 45; yra ir dvi mergi- nos. Yra pašelpinė D. L. K. Al- girdo Dr-ja, kurion priguli 22 lietuviai. Kiek ji turi turto, ne- žinia, nes knygos nuo dviejų me- tyų tvarkon nesuvestos. Minėta draugija susitvėrė 1908 m.

Čia kaip kada subatvakariais taisoni buvo šokių vakarai, ku- rie veik visus lietuvių sutrauk- kama. Pelną padeda į draugijos kasą.

Lietuviai vertelgos čia yra 2 — vienas siuvėjas, o kitas turi drabužių krautuvėlę, kurią užsi- dėjęs pėnai. 12 lietuvių turi ant išmokėsio paimtus namukus, ke- li jau išsimekėjo. Trukstant čia lietuvių, daugelis turi lenkės pačias. Ar jos užaugs vaikus lietuviams, nežinia. Balsoji Bala.

IS SO. OMAHA, NEBR.

Čionykščios parapijos klebo- nas kun. Jonaitis, matyt, labai dievobaimingas kunigėlis. Jis, gelbėjimui "griecininkų dušių" nuo prapulties, užsimanė juos saugoti nuo intekmės piktų ra- tų, nes mano, jog geriausiai nuo pikto žmogų apsaugoti — neduo- dant jam pikto pažinti. Kad tokią saugojimo metodą bloga, tą žino protaujanti, žmėpnės, ne- nežino vien daugelis mūsų ku- nigėlių.

27 sausio dieną kun. Jonaitis atėjo pas S. Zalpį. Ant stalo gulėjo laikraščiai: "Katalikas", "Lietuva", "Vienybė Lietuvių", "Tarka", "Kova" ir "Rygos Naujienos"; tarp laikraščių bu- vo ir asekuracijos popierys. Ku- nigas Jonaitis, nieko nesakęs, pri- stalo pagriebė laikraščius "Ke- leivį", "Kovą", "Tėvynę" ir ase- kuracijos popieras ir metė į pa- kurtą pečių ir tą padaręs, išdumė laukan. (Jeigu taip atsitiko ir Zalpį skriaudą padaryta, jis turi tiesą už nuostolius per tei- smą nuo kunigo atlyginimo pa- jieškoti. Lakraščiai privati-

kuose reikalause pagelbėti ne- gali. Red.).

IS FAYETTE CITY, PA.

Fayette City yra prie Mo- nonghahella upės. Miestas nedidelis. Saliunų nėra, bet aplinki- nuose miesteliuose yra net po kelis, todėl yra kur gerkle pa- vilgyti. Pačiame Fayette City lietuvių nedaug, bet užtai aplin- kinėse bus jų iki šešių šimtų.

Keletas lietuvių turi nuosavas namus. Veik visi dirba anglių kasyklose. Už toną nevalytų anglių moka 52c., o už valytą po 1 dol. Už toną mašina pa- kirsty sijotų anglių moka po 47c., o už nevalytą po 30c. Dir- banti ant dieny gauna po \$2.70, o jų pagelbininkai po \$2.49 už 8 darbo valandas. Galima už- dirbti nuo 20 — 50 dol. į dvi savaiti, bet retai kas gali 50 dol. uždirbti.

Kasyklų aplinkinėse yra daug ir visos dirba kiekvieną die- ną, nors tulose Pittsburgh Coal Co. kasyklose darbai buvo su- stoje. Dabar ir iš kitur pribu- vusiame darbas nesunku gauti. Bet nuo 31 kovo darbai gali su- stoti, jeigu kasyklų savininkai ne- pakels mokesčio taip, kaip uni- ja reikalauja. Todėl neturintiems darbo neapsimoka čia važiuoti.

Nors čia gyvena apie 50 — 60 lietuvių, bet jie nerangus, mažai kokiais prakilesniais rei- kalais rūpinasi. Neturi jie nei pašelpinės draugijos, nei para- pijos. Keli metai atgal neprigul- mingas kunigas Urbonas mėgin- o sustvert parapiją ir bažnyčią sta- tyti, bet jam mažai kas pritarė. Lietuviai paprastai darbininkai, kuom kitu užsiimančių nėra, veik visi dirba anglių kasyklose. Par- davinės, be kompanijų parda- vinių, yra žydų rankose ir jiems pusečiai sekasi.

Užpėnai, pasidarbavus lie- tuviui National Banke tarnaujan- čiam, susitvėrė pašelpinė draugi- ja "Lietuvių Brolių", keli lie- tuviai ir čarterį išdirbo, kas jiems išsavo apie 10 dol., bet lietuviai prie jos nesusikubino pristoti, nes jau neužsistai, todėl laikosi sve- ltimtaučių draugijų — lenkiškų, gelbėjimui "griecininkų dušių" nuo prapulties, užsimanė juos saugoti nuo intekmės piktų ra- tų, nes mano, jog geriausiai nuo pikto žmogų apsaugoti — neduo- dant jam pikto pažinti. Kad tokią saugojimo metodą bloga, tą žino protaujanti, žmėpnės, ne- nežino vien daugelis mūsų ku- nigėlių.

27 sausio dieną kun. Jonaitis atėjo pas S. Zalpį. Ant stalo gulėjo laikraščiai: "Katalikas", "Lietuva", "Vienybė Lietuvių", "Tarka", "Kova" ir "Rygos Naujienos"; tarp laikraščių bu- vo ir asekuracijos popierys. Ku- nigas Jonaitis, nieko nesakęs, pri- stalo pagriebė laikraščius "Ke- leivį", "Kovą", "Tėvynę" ir ase- kuracijos popieras ir metė į pa- kurtą pečių ir tą padaręs, išdumė laukan. (Jeigu taip atsitiko ir Zalpį skriaudą padaryta, jis turi tiesą už nuostolius per tei- smą nuo kunigo atlyginimo pa- jieškoti. Lakraščiai privati-

gerimai dągi pėgsni negu saliu- A. Zalpis.

nuose: už 4 alaus butelius ima- tik po 25c.; geriausios degti- nės stikluokas tik 10c.

J. Netikės.

IS CHESTER, PA.

Chester gražus miestukas. Iš Philadelphijos karu galima nuva- žiuoti už 15c.

Dirbtuvių čia taigi netruksta; yra alyklos, geležies liejyklos ir didžiausios Baldwin lokomo- tyvų dirbtuvės, perkeltos iš Philadelphijos į Chester.

Lietuvių yra čia apie 300 pa- vienų, o šeimynų apie 80. Dir- ba jie augščiau paminėtose dirbtuvėse. Draugijos čia yra: D. L. K. Vitauto Klubas ir dabar iš numirusių pristikėsi L.S.S. 68 kuopa. Klubas, nors nese- nai susitvėrė ir turi tik 70 narių, bet pradeda dalyvauti viešame gyvenime. 28 sausio čia buvo parengtos prakalbos su dekla- macijomis. Kalbėtojai ir deklama- torė pribuvo iš Philadelphijos. Žmonių prakalbų ir deklamaci- jų klausyti susirinko apie 80.

Pirmiausia kalbėjo J. Gaigalas. Jis pirmiausia nupeikė Chestero lietuvių, kad jų mažai atsilan- kę; paskui pagyrė klubičius už jų naudingus darbus. Ragino lietuvių Klubas rašytiesi, o pa- skui stengtiesi šviesties, įreng- ti knygyną; tapti šios šalies pi- liečiais. Toliau aiškino, jog di- dziausia nelaimė ant žemės — tai privatiška nuosavybė; jos išnaikinimui reikia stoti į visa- svietinę socialistų partiją. Antras kalbėjo V. Jakstis apie darbin- kų vargus ir jų priežastis. Kal- bino skaityti visokius raštus, nes tik išlavinę protą, apsišvietę, ga- lesime pasiliuosuoti nuo vargų. Trečias kalbėjo L.S.S. centro sekretorius Stasiulevičia — apie socialistišką agitaciją. Ragino klausytojus tapti šios šalies pi- liečiais ir rinkimų laike balsuoti už socialistų partijos kandidatus, pirmiausiai kalbino įstoti lie- tuvių socialistų partijon.

J. Drisutė deklamavo net tris- sykius; deklamavo gerai. Ab- romaitis deklamavo jau blogiau; rodėsi, lyg kad antrą deklama- cijos dalį būtų užmiršęs.

Po prakalbų iš numirusių pri- sikėlė 68 kuopa L.S.S. Laikė prakalbų knygynus 1 kuopos L. S.S. pardavinėjo knygeles. Dau- giansia pirkto Ilgaudo kalendo- rių.

Darbai Chesteryj čia blogai. Ypač daug darbininkų paleido Baldwin lokomotyvų dirbtuvės. Dėl to prisiejo ir lietuviams nu- kęsti.

Smailis.

BALIUN.

Visą ištisą dieną Roziukė dir- bo savo kasdieninį, paprastą na- mų darbą. Pasiraitojusi ranko- ves, šlapia, keliaklupščiais vaik- ščiudama plovė grindis, šaukš- mindas kunigas Urbonas mėgin- o sustvert parapiją ir bažnyčią sta- tyti, bet jam mažai kas pritarė. Lietuviai paprastai darbininkai, kuom kitu užsiimančių nėra, veik visi dirba anglių kasyklose. Par- davinės, be kompanijų parda- vinių, yra žydų rankose ir jiems pusečiai sekasi.

Jau vakarop, jau netoli valan- da, kada tas taip iškilmingas, tas taip laukiamas balius pra- sidės. Roziukė viską buvo jau apdirbusi ir savo geresniais, šventadieniais draubžiais rengėsi baliun. Šį vakarą, apie kurį ji taip daug kalbėjo su savo myli- muoju, pasimatys su juo ir daug, daug, vėl įstiesiems metams pri- silinksmins. Nuo šio vakaro ji bus laiminga, lauks kito, vėl tuom pačiu metu, metų metais, rengiamo baliaus, ant kurio jai tik ir yra paskirta išeiti. Kaip maža žuvytė vandenėje nardy- dama lėkė, skubėjo, rengėsi. O jos mintis! Kaip mažas ore lai- mingai skridzdamas paukštėlis džiaugdamos plasnajo sparnais, džiaugėsi, kilo, skrido augštai, gaudė laimę, kurią ji šį vakarą baliuje patiks.

Jai besirengiant, staigu trink- telėjo duris. Tai parėjo Roziukės šeimyninkė. Stora, raudona, brangiai apsirengusi moteriškė. Ji buvo nepaprastai išraudusi, kažko susiraukus, kažko nepa- sitenkinusi, įsirdusi. Įžengus grūnion, sustojo, ilgai žiūrėjo į grindis ir staigu susuko: — Rožė, Rožė!... Se!... Atėjo Roziukė ir, žemai nusi- lenkus priėmė savo ponį, pra- tarė: — Klausau, ponia. — Grindis plovė!

— Taip, ponule, ploviau... Visą apvaliau. — Ponia užsidėjo ant nosies akle- nius, dar kartą pažvelgė į grin- dis ir pradėjo: — Taip negalima! Taip nega- lina... Man akių neapmonys! Aš matau viską. Ir kam tu man visada meluoji? Ką? Aš turbūt nematau!? Skubinės! Baliun!... Prisiilinksminti, prisiilinksminti! Dar tik pradėjai ant šio svieto gyvent. Dažs dar tau tos link- smybės. O taip jau negalima! Grindis neplautos, viskas neva- lyta. Kaip tu sau manai!? Ba- liun merga... O čia viskas pur- vuose riogso!... Pirmą apvalyk viską, tada galėsi eit. Eik sau tada sprandatriukiais!

— Poniute, aš jau ploviau, — verksmingai sakė Roziukė. — Visą ploviau! — Ką čia man sakai, ar aš nematau, kad visur purvai? Grei- čiau, kad viskas man būtų šva- ru! Girdi? — Taip... Ponia, dar daugiau paraudu- si, nuėjo sau kambarin. Roziukė nusirengė savo šven- tadienius rūbus, kuriais buvo pasirengusi baliun eit, persiren- gė anais dar nuo darbo neiš- džiuvusiais, šlapiais, ir vėl, pa- sairitojus rankovės, atsiklaupė ant kelių pradėjo dar tik ap- džiuvusias, nesenai išplautas grindis plaut.

Ji plovė grindis nieko nema- tydama. Per veidus krito karš- tos, gailios ašaros. Jai rodėsi, kad po ją viskas puola, griuva viskas ir ji sykiu nupuls ten į gilą, gilą, niekono neišmatuo- tą duobę. Ji jautėsi, kad dar niekad nebuvo taip nusikriauta, niekas dar jos taip nepanikino, kaip šiandien jos ponia — Kau- siuvinė.

Lauke, prie lango, Roziukė šaukė jos draugę, su kuria buvo susitarusi eiti baliun: — Roziuk, Roziuk! Ar jau ap- sidirbai? Eiva, jau laikas.

Bet Roziukė negirdėjo. Ji nie- ko negirdėjo. Ausys užė, aky- se mirgo, galva sukosi. Kad rodėsi, lyg kad antrą deklama- cijos dalį būtų užmiršęs.

Po prakalbų iš numirusių pri- sikėlė 68 kuopa L.S.S. Laikė prakalbų knygynus 1 kuopos L. S.S. pardavinėjo knygeles. Dau- giansia pirkto Ilgaudo kalendo- rių.

Darbai Chesteryj čia blogai. Ypač daug darbininkų paleido Baldwin lokomotyvų dirbtuvės. Dėl to prisiejo ir lietuviams nu- kęsti.

Smailis.

Ar gi nematai? — pratarė Roziukė. — Antru kartą vis- ką darau. Parėjo, turbūt, giri- ta... Sako, niekas nevalyta... Apvalyk, o tada eik!...

— Tai tik jau! Zina, Roziuk, aš pas tokių už jokių pinigų nebučiu. Niekad! Kaip ma- ne gyva matai!

Draugė ėmė apmaudas, kad jai vienai tenka eiti.

Roziukė iki vėlybai nakėiai- ną viską apsidirbus, vakare bu- ryt liuos ir su savo drauge ga- lėtų nuėti baliun ir ten nors ma- žai pasilinksmit.

Jau vakarop, jau netoli valan- da, kada tas taip iškilmingas, tas taip laukiamas balius pra- sidės. Roziukė viską buvo jau apdirbusi ir savo geresniais, šventadieniais draubžiais rengėsi baliun. Šį vakarą, apie kurį ji taip daug kalbėjo su savo myli- muoju, pasimatys su juo ir daug, daug, vėl įstiesiems metams pri- silinksmins. Nuo šio vakaro ji bus laiminga, lauks kito, vėl tuom pačiu metu, metų metais, rengiamo baliaus, ant kurio jai tik ir yra paskirta išeiti. Kaip maža žuvytė vandenėje nardy- dama lėkė, skubėjo, rengėsi. O jos mintis! Kaip mažas ore lai- mingai skridzdamas paukštėlis džiaugdamos plasnajo sparnais, džiaugėsi, kilo, skrido augštai, gaudė laimę, kurią ji šį vakarą baliuje patiks.

Jai besirengiant, staigu trink- telėjo duris. Tai parėjo Roziukės šeimyninkė. Stora, raudona, brangiai apsirengusi moteriškė. Ji buvo nepaprastai išraudusi, kažko susiraukus, kažko nepa- sitenkinusi, įsirdusi. Įžengus grūnion, sustojo, ilgai žiūrėjo į grindis ir staigu susuko: — Rožė, Rožė!... Se!... Atėjo Roziukė ir, žemai nusi- lenkus priėmė savo ponį, pra- tarė: — Klausau, ponia. — Grindis plovė!

— Taip, ponule, ploviau... Visą apvaliau. — Ponia užsidėjo ant nosies akle- nius, dar kartą pažvelgė į grin- dis ir pradėjo: — Taip negalima! Taip nega- lina... Man akių neapmonys! Aš matau viską. Ir kam tu man visada meluoji? Ką? Aš turbūt nematau!? Skubinės! Baliun!... Prisiilinksminti, prisiilinksminti! Dar tik pradėjai ant šio svieto gyvent. Dažs dar tau tos link- smybės. O taip jau negalima! Grindis neplautos, viskas neva- lyta. Kaip tu sau manai!? Ba- liun merga... O čia viskas pur- vuose riogso!... Pirmą apvalyk viską, tada galėsi eit. Eik sau tada sprandatriukiais!

— Poniute, aš jau ploviau, — verksmingai sakė Roziukė. — Visą ploviau! — Ką čia man sakai, ar aš nematau, kad visur purvai? Grei- čiau, kad viskas man būtų šva- ru! Girdi? — Taip... Ponia, dar daugiau paraudu- si, nuėjo sau kambarin. Roziukė nusirengė savo šven- tadienius rūbus, kuriais buvo pasirengusi baliun eit, persiren- gė anais dar nuo darbo neiš- džiuvusiais, šlapiais, ir vėl, pa- sairitojus rankovės, atsiklaupė ant kelių pradėjo dar tik ap- džiuvusias, nesenai išplautas grindis plaut.

Ji plovė grindis nieko nema- tydama. Per veidus krito karš- tos, gailios ašaros. Jai rodėsi, kad po ją viskas puola, griuva viskas ir ji sykiu nupuls ten į gilą, gilą, niekono neišmatuo- tą duobę. Ji jautėsi, kad dar niekad nebuvo taip nusikriauta, niekas dar jos taip nepanikino, kaip šiandien jos ponia — Kau- siuvinė.

Lauke, prie lango, Roziukė šaukė jos draugę, su kuria buvo susitarusi eiti baliun: — Roziuk, Roziuk! Ar jau ap- sidirbai? Eiva, jau laikas.

Bet Roziukė negirdėjo. Ji nie- ko negirdėjo. Ausys užė, aky- se mirgo, galva sukosi. Kad rodėsi, lyg kad antrą deklama- cijos dalį būtų užmiršęs.

Po prakalbų iš numirusių pri- sikėlė 68 kuopa L.S.S. Laikė prakalbų knygynus 1 kuopos L. S.S. pardavinėjo knygeles. Dau- giansia pirkto Ilgaudo kalendo- rių.

Darbai Chesteryj čia blogai. Ypač daug darbininkų paleido Baldwin lokomotyvų dirbtuvės. Dėl to prisiejo ir lietuviams nu- kęsti.

Smailis.

Ar gi nematai? — pratarė Roziukė. — Antru kartą vis- ką darau. Parėjo, turbūt, giri- ta... Sako, niekas nevalyta... Apvalyk, o tada eik!...

— Tai tik jau! Zina, Roziuk, aš pas tokių už jokių pinigų nebučiu. Niekad! Kaip ma- ne gyva matai!

Draugė ėmė apmaudas, kad jai vienai tenka eiti.

Roziukė iki vėlybai nakėiai- ną viską apsidirbus, vakare bu- ryt liuos ir su savo drauge ga- lėtų nuėti baliun ir ten nors ma- žai pasilinksmit.

Tikejimų Istorijos Rankvedis.

Su paveikslais.

Parašė bendradarbiaujant kitiems mokslininkams

P. D. Chantepie de la Saussaye

Teologijos prof. Amsterdame.

Vertė J. Laukis.

kuris galėtų jį išgelbėti. Tokiu žmogum pasirodo narsusis Kerezaspas; jis užmuša piktąjį Azi-Dachaką; paituvė ir sunaikinimas nusitolina nuo žemės ir užstoja tukstantmetinį karalių.

Tasyk mergelė maudysis Karezpos ežere ir apsisivaisins Zaratustros sėkla, nupuolusia į ežerą, ir pagindys sunų, pergalingą Saosiantą (Saosiant reikią "pagelbininkas, išganytojas"). Jau senovinė Avesta pasakoja apie jį, kaip apie kokį Mesiją, turintį ateiti paskutiniams laikais, kaip apie svieto išganytoją; iš tulų senesnių vietų tarytum galima manyti, jog Saosiant nėra vien Zaratustros sunumi, bet kad patsai pranašas įsikūniją jame, idant sitame atsigimusiame pavidale prisidėti prie galutinio svieto pergalės. Seip ar teip Zaratustra lošia veiklią rolę svieto pabaigoje. Didysis muotikis, nuveikiamas Saosianto, vadinama Avestoje *frakroveti* "ateitė tverimas", vadinasi naujo svieto atsteigimas, kuris visųpirmą yra mirusių prisikėlime. Kuomet vėlė po nusprendimui ant tilto Cinvat eina į dangų ar į pragarą, tai kumas nuo tarpu liekasi dar ant žemės, kur atskiros jo dalys pereina į visokius elementus: — kaulai — į žemę, kraujas į vandenį, gyvastis į ugnį, plaukai į augalus ir t. t. Visas šitas kumo dalis vėlė surinks paskutinėje dienoje ir tasyk visokis žmogus, blogas ar geras, kelsis pilname kuniškume, su visomis savo pavieninėmis ypatybėmis ant tos vietos, kur jis numirė.

Pirmas, savo kaulus keliantis iš kapo, yra Gajomard, pirmutinis žmogus; po jo eina pirmutinė žmonių pora — Masia ir Masijai, po jų likusi žmonija, kiekvienas tokiam pavidale, kokių jis buvo. Tasyk visi jie susirinks drauge ir kiekvienas matys prieš save savo gerus ir blogus darbus ir blogas žmogus teip pat lengva bus atskirti kaip ir juoda avis tarp baltų. Tasyk teisingas bus atskirtas nuo blogo, vienas eis į dangų, o kitas į pragarą, kur jis per tris dienas, kentės bausmę savo kume, kaip pirmasis kentėjo jį savo vėlėje. Tasyk kils verksmas visame sviete, nes vyrai bus atskirtas nuo pačios, brolis nuo brolio, draugas nuo draugo; visi verks; gerieji blogų, blogieji gi patys save, ir žemės tužba bus tokia, kaip vilko nutvertos avies tužba.

Tasyk visi karnai ir kalvos išstips ir pasilies ant žemės ir visi žmonės turės eiti per ištrupius naugės srautą. Cion atsibus paskutinis žmonėms teismas, kaip didysis ištyrinimas su ugnia, kadangi teisingiems išstipinta naugė, bus it šiltas pienas, nusidėjusiems ji kaip prarijanti ugnis. Ir, perėjus per šią ugninę iširtį, visi žmonės susijungs tvirtčiausia micle viens su kitu ir klaus vienas kito: kur buvai tu tiek metų ir kokia dalis buvo lemta tavo vėlei? Ar tu buvai išteisinintas, ar pasmerktas bausmei? Ir visi žmonės vienu balsu liaupsins Ahura — Mazdą.

Po to liekasi dar kova tarp dangaus ir pragaro dvasių. Visos Ameša-Spenta kertasi su atsakančiomis joms velniškomis esybėmis ir visai sunaikina jas. Suristi patį Ahri-maną ir žaltį Azi bus Mazdos ir Sraosos darbu. Kunigų pavidale suklija abu dievai, su maldų ir ražančių pagelba jie pergalį piktuosius ir meta juos pačius ir jų prieglauda į degantį srautą. Svetas stojasi pilnai tyru visa visata pripildyta tik Mazdos sutvarais ir visa kas gyvas apturi nematybę ir dangišką tobulybę (Bachman-fagit 43; Bundegs 30).

104. TIKĖJIMAS PRIE SASSANIDŲ IR MAHOME- TONŲ SEIMININKAVIMO LAIKAIS.

Nusistatymo raštai. F. Spiegel, *Traditionnaia literatura Parsov* (1860); tult iš priklausantių čia veikalų versta E. W. Westo, *Pahlavi Texts* (G. B. E. V. XVIII, XXXVII). Bundegs versta Windischmano (*Zor. Gt.*) ir Justi navedžiuose laido su vertimu ir žodynu (1868). Bandymas suliginti mokybas padaryta L. K. Kazartelli, *La philosophie religieuse du mazdeisme sous les Sassanides* (1884), tik jame per daug čiaupinti viršija romiškos apologetikos reikalai. Daug medžiagos, atsinešančios prie vėlesniojo laiko tikėjimo galima rasti *Fragmente ueber die Religion des Zoroaster* (1821) J. A. Wallerso, *Fragen der Keltose bei minsteu Spiegelu* veikaluose. Geresnį valdai iš Firdusi buvo daug kartų versta, terp kurių, pulkiamo poetiškaime vertime A. F. von Schako *Heidensagen von Firdusi* (3 t., pradėdant nuo 1890). Pilnas vertimas su labai brangiama žaanga ir paaiškinimu J. Mohl, *Le livre des vois par Avesta* (*Kasim Firdusi* (7 tom., 1876-78). Apie šio laikotarpio versus šneka abi brošūros Dadabhai Naoroli, *The manners and customs of the Persians* (1861) ir *The persian religion* (1861), sulgy kurių paduoda žinias Max Mueller savose Chips (Essays I) ir apimlinga, pulki knyga Dosabhai Franti J. Karaka, *History of the Persia, including their manners, customs, religion and present position* (2 t., 1884). Naujausi po Indijai kelionių aprašymai turi teigti geras žinias apie parų bendrijas Guzerate ir Bombėje.

Sulgy partų valdymo gadynių turime tik menkas žinias ir kartais reikia pasitenkinti vienu pinigų liūdijimu; užtai labai apstingos yra versmės tyrinėjimui Sassanidų laikų. Šitoje dėstyje, be parašų ir pinigų turime vėlesnes latynų ir Byzantijos žinias (Ammianus, Marcellinus, Prokopius, Agatias), syry kanlėnių gyvenimus, armėnų istoriškų veikalus, arabiskus metraščius (Tabari), galiaus pusėtiną vietinę rašliavą. Sulgy šitų versnių galime įgyti aiškų supratimą kaip apie politikos teip ir apie tikėjimo to periodo sąlygas.

Partiskieji karaliai nebuvo visai nē Zaratustros tikėjimo išsivadėjėliais, nē persekiotojais. Vienok su Sassanidų iškylimu, šitas tikėjimas gavo naują vystymąsi. Artašir nuo pat pradžių rėmėsi dvasiskija ir kiekviename atsitikime skaitė save į Mazdą tikėjimo pasekėju, net savo dinastiją jungė su senmytiškaisiais Irano karaliais. Sassanidai zaratustrinį tikėjimą išskė į valstybinio tikėjimo laipsnį, ir savo sostą parėmė aukuru. Fanatiškoji, hierarchiška suorganizuota kunigija padarė didžiausią spėką valstybėje ir aptiekė karalius, sekusius josios nurodymus, šventybės aureolu. Užtai Sassanidai dideliai pasitarnavo tikėjimui. Jie statė šventnamius, terp kurių ypatingai buvo garsus didelis ugnies šventnamis svarbiausiam garde Istachre. Jie rūpinosi teisingu Avestos surėdymu; prie Artaširo Arda-Viraf, o prie Šapuro Aderbad-Marespand atsidėjo išmokyti šventus tekstus. Tik kaip išimtis retas kuris šitos dinastijos karalių silpnino sarysį, jungusį jį su hierarchija, arba rodė apsideidimą teistatybės pildyme; tam nedaugeliui, kurie teip elgėsi ir į laiką neapgalvojo, tas išėjo ant bloga. Žinoma, ne visi šitos dinastijos karaliai vergavo kunigams; buvo terp jų ir keletas nepriklausomų politiškių protų. Bet politika parastai juos traukė ten, kur ir kunigija, kuri po savo augščiausio Mobedo (vyriausias kunigas) vada ir su savo skaitlingais desturais bei cherbedais valstybėje padarė tokią galybę, kurios negalima buvo niekinti. Turėjo teipgi svarbą ir ta aplinkybė, jog politiškoji pykestis su Romos valdžia buvo ir tikėjimiška pykestis su krikščionybe. Šapuro II, Konstantino bendar-

laikio, ilgo viešpatavimo laiku Persijoje pasidėjo krikščionių persekiojimais. Kad karalius cion teip greičiau dėl politiško mierių, negu dėl tiesioginio viešpatavimo tikėjimui, tai tas matytis iš to, jog jis paliko žemę žydus.

Mēs nenorime čion aprašinėti istoriją krikščionių persekiojimų, kurie su pertrūkiais išsėsi persų karalybėje per tris metamsčius ir yra žinomi iš syriškų kankinių gyvenimo. Retai jie smarkavo teip labai ir teip baisiai, kaip prie Šapuro II. Jau jo sūnus Jezdegerd I, nuodėmingasis, kaip jį kunigai vadino, elgėsi su krikščionimis su apkanta, Tankiai karė su Roma skudrino vykti su krikščionimis, taika gi paprastai apdraudė laisvą tikėjimo išpažinimą abiem šalim, kaip persams Romos viešpatybėje, teip ir krikščionims persų viešpatybėje, bet su ta išlyga, kad jie negalėjo rinkti prozelitų iš tarpo tikinčių į Mazdą. Verta patėmyti, kad Jezdegerd II (438), persekiojusių kaip krikščionius, teip ir žydus, veikė ne tik su spėka, bet ir darė prirodinėjimus prieš krikščionius, kaltindamas juos užtai, kad jie dievui prisikaitė kaip gerumi teip ir blogumi, kad leido dievui (Kristui) gimti iš moters ir nukryžiuoti jį, kad jų mokinimas priešingas tuokiniui, išgria elgėtybė ir bėdinguma ir tokiu būdu greisia tolesniam svieto buvimui, antgalo, kad jie teršia tyrus elementus. Antroje Sassanidų periodo pusėje krikščionys abelnai naudojosi didesne apkanta. Tam, žinoma, gelbėjo tas, kad jie 483 m. priėmė nestorijonišką mokslą ir tukiu būdu išsivadavo nuo armeniškių monofizitų, kaip ir nuo romiškių teistatybinių. Chozrau Anusarvan (531 — 578), vienas iš didžiausių šito namo valdininkų, abelnai paliko juos ramumoj. Jo sūnus Chozrau Parvez, po krikščionės pačios intekne tūla laiką net visai globejosi jais ir skelbė apkantą savo persiškiems kunigams: kitatikiai padaro kaipip užpakalinius jo sosto stulpus, kurių jis teipgi reikalavo, kaip ir priekinių. Tik į savo viešpatavimo pabaigą Chozrau stojosi ypatingai neapkenčiamu krikščionims aciu tam, kad jis išsivežė šventą kryžių, apėnęs Jeruzolimą (614). Todėl krikščionys omė dalyvumą jo nugalabinime (628) ir nusidžiaugė kaip ciesaorius Irakilus, uždavęs persų galybei tokius bausius smūgius, vėl kryžių pastatė Jeruzolimėje (14 rugsėjo 629 m.). Bet tuo laiku romėnai ir persai nebuvo jau vieni ant svietinės istorijos regyklos; jau artinosi arabų galybė, kuri prie Kadizijos ir Nechavendo (636 ir 642) ant visados padarė Sassanidų karalybę galą.

Teip pat žiauriai ir astriai, kaip su krikščionimis persų karaliai ir kunigai elgėsi ir su manichejais. Mani išėjo ant regyklos prie Šapuro I; Baram I, kunigų inkalbėtas, prisakė nugalabinti jį, iškimšti jo odą ir pakabinti viešai. Nenorime mosekliai įsigilinti į manichejybę, jos mokslą, etiką ir bendrijos surėdymą. Apie tai yra daugybė versnių, kaip machometoniškų, teip ir rytiskai krikščioniškų ir graikiškai lotyniskų (tame skaitliuje palaimintasis Augustinas). Bet sprendimai apie šito bruzdėjimo paeigą ir pobūdį ilgai svarstėsi. Manichejybė suprato kaip krikščioniškos gnostikybės formą, kaip krikščionišką eretikybę (Bosobir ir daugybė bažnyčios istorikų), aitra gi vertus jo versmės įsėkio budybėje (F. K. Baur). Pabartiniam laike vyrauja pažvalga, jog Mani bandė įsteigti nepriklausomą tikėjimą, manichejybė stato savo mieriui tapti visavietiniu tikėjimu, į kurį įeitų kaip krikščioniški, teip ir persiskieji sudėtiniai elementai, bet kuris savo esmėje tvėrėsi ant maždeiskų ir senababiloniškų pamatų ir todėl jėjo į semiščių tikėjimų tarpą. Ypatingai griežta manichejisko tikėjimo dalybė turi kitokią pabūdį, negu persiškoji; aštri askėtybė, kurios reikalavo Mani, teipgi visai nepesiska)*.

* Angėlau nurodyta pažvalga priklauso Kesterui, *Untersuchungen zur Genesis des manichäischen Religionsystems* (1876) ir Mani: Manicheer — R. G. 2 laid. IX (sutrumpintame pavidale pasrodė pirmas jo platus truso tomas apie Mani 1889 m.), prie kurio pridėdama Garmak: *Dogmengeschichte*, I prielaidas. Iš senovinių veikalų spūdingai turinings G. Pfeiffer: *Mani, seine Lehre und seine Schriften* (1862, pasiremlant arabiskuoju Firistai).

Antras pamokslininkas išėjo paskutiniams 5to metamsčio metais ir tūla laiką naudojosi Kavado I globa. Tai buvo Mazdak, kuris skelbė komunistišką mokslą ir iš pradžių net leido turto ir moterų dalinimą. Bet bajorija ir kunigija numetė nuo sosto karalių, kuris klausė tokių pavojingų patarėjų ir kaip jis vėla užėjo ant sosto, tai pats panatė pavojų, gresiantį visuomenei iš komunistų pusės. 528 m. jis uždavė Mazdakui ir jo šalininkams kruviną smūgį; jo sūnus Chozrau Anosarvan pabaigė su likusiais. Vienok dar vėlesniuose metamsčiuose, islamo laikuose, sutinkame slaptus Mazdako teorijos pasekėjus.

Dabar kreipsimėsi prie *Sassanidų periodo rašliavos*. Sulgy kalbos ji skiriasi kaip nuo senoviškos, teip ir nuo dabartinės. Senovinė parašyta zendiška kalba ir apima savimi Avestą, kuri be abejonės, tik prie Sassanidų buvo priderančiai surėdaguota; vėlesnė rašliava yra nauja persiška; vidurių periodą padaro pechleviškieji veikalai. Sulgy apėmio paskutinė rašliava labai yra plati; iš vienos pusės tasyk buvo išversta ir komentuota zendiškieji tekstai, iš kitos buvo parašyta skaitlingi savysti veikalai. Žinoma, pechlevinė rašliava gavo sau užbaigą tik jau po Sassanidų laikų. Esą mūsų rankose ranraščiai, su vientinė išimčia, siekia netoliau kaip 14 metamsčių; pechlevinių veikalų didžiūma turi savyje nurodymą į tai, jog jie atsirado tik puolus Sassanidams; sulgy tulų gi mes galime net su tikrybe pasakyti jų pasirodymo laiką apie 10 metamsčio pabaigą. Jei gi mes šnekame čion apie pechlevinę rašliavą, tai tik todėl, kad jos turinys yra nurodomas be atsinešimo prie Sassanidų periodo. Tuo tarpu ji apima padavas ir teologiskus sanprotavimus šito periodo, o ne vėlesnio laiko, buvusio po mahometonišką intekmę. Ji duoda mums net išgalę, su užlaikytos joje senovinės medžiabos pagelba papildyti vaizdą, piešiamą mums Avestoje.

Šitas paskutinis pastebėjimas ypatingai yra pritaikomas prie Bundegeso, kuris, be abejonės, yra indomiaušiu teologiskuoju raštu iš visų abelnai esančių pas mus apie persų tikėjimą. Knyga, kurios antras reikiška, pirmapradinis tverimas, galbut, iš dalies, savo turinį parėmė iš vienos senesnių versnių ir, žinoma, pasiekė mums nevėsia žinomame pavidale. 34 jos skyriuose (pas Justi 35) išsėdama kosmogonija, kosmologija ir eschatologija. Joje aprašoma kov* tarp dviejų dvasių: geros, šviesios, visatinčios, ir piktos, tamsios, aprubėtuotos. Pritam piktą dvasią tik kada - ne - kada gali gauti persvarą; galų gale gi ji buva pergalėta. Daugelis skyrių, vienok, neturi nieko bendro su sulgytinimu ir tiesiog paduoda įvairių sūlių, kalnų, jurų, žemiškų esybių išskaitą, arba karalių ir kunigų genealogiją.

(Toliaus bus.)

Pušynas šlamėjo.

Slepiningi balsai, lyg iš upių ūkai, /
Taipo ir pušyno giedri spyglių daina... /
Skambėjo jie man ir skamba nunai. /
Nors ištikra jau vyko gera atmaina.

Kaip verpetai prabėgo ausį užkludę, /
Nutėpioję vaizdų paveikslų daugybę. /
Ir džiugias siela, kai vaikai atsibudę... /
Kai žmogus, kuris mato savo galybę.

O, žaliasai pušyne, kur tavo daina? /
Praskambėjo jinai, prabėgo verpetais; /
Ir pravirko širdis, ir nuliudo viena — /
Tu šlami ir nu, ir šlamėsi dar metais.

Tik mano ausis nebegirdi to balso; /
Palikai tu už juros toli, taip toli... /
Tik naktį sapnai neša aidą to garso, /
Tą giesnę jaunystės, kuri taip giedri...

Nors ir gaila jaunystės, bet vyro spėka — /
Ji palaiko gyvenimo murus sunkius. /
Ir garbė... Kas garbė? — tatau vyro jiega, /
Per anizius ji laiko jos žalius vainikus.

Menkulis.

Žiemkenčiai.

Ant medžių viršūnių saulėtį skaiti

Pakilo, iš ryto pakilo,

Po laukus dobilai rausvi ir balti

Prabilo, iš ryto prabilo.

Kalba dobilų, ne tokia kai žmonių — /
Jie byloja gražiai tik kvapantiu; /
Kiek balsų, kiek posmų indomųjų, malonių; /
Daug išreikią vienu šakiniu.

Jei nori klausyti, jie tau daug pasakys, /
Kaip tai žiema kentės jie vargus; /
Jie kantiybės tave tikrai pamokys, /
Kaip praleisti sunkiusius laikus.

Menkulis.

V. G. Korolenko

Makaro Sapnas.

Apysaka.

— O: —

(Pabaiga).

Ir vos Tojoni tuos žodžius tarus, duris atsidarė ir trobon inėjo Tojono sunus ir atsėdo po dėsnės.

Ir sunas tarė: — Aš girdėjau tavo nutariną... Aš ilgai gyvenau ant žemės ir žinau svietiskų reikalus: sunku teks vargšui antolis važinėti! Bet teesie!... Tik galbut jis dar ką-ne-ką pasakys. Kalbėk, vargdieni!

Tada įvyko dideli stebuklai. Makaras, tas pats Makaras, kurs savo amžiuje daugiau kaip dešimties žodžių negalėdavo sykiu pasakyti, — staigu prabilo. Jis prabilo, ir pats nustebo. Pasidarė lyg du Makaru: vienasai kalbėjo, antrasai klausė ir stebėjosi. Jis pats savo ausimis netikėjo. Jo kalba plaukė lygiai ir jausingai, žodžiai vijosi viens kitą ir patis skrido į ilgas, gražias eiles. Baimės jis nebejaudė. Jei jis kartais ir sukludavo bekalbėdamas, tai tuojau pasitaisydavo ir šaukdavo dar smarkiau. Bet, kas svarbiausia, jis pats jautė kalbą labai intikingamai.

Senas Tojonas iš pradžių rustavo už jo drąsą, bet paskiau klausė jo su didele atyda, tarsi ištikrings Makarą ne visai tokiu jau visų stundomui esant, kaip pirma išrodė. Popas Jonas iš pradžių net išsigando ir, norėdamas jį apstabdinti, pradėjo tamptyti Makarą už kailinių žambo, bet Makaras, atsimoskėvė nuo jo, traukė toliau. Paskui ir popas liovėsi išgaščiavęs, ir net prazido, pamatęs, kaip jo parapijietis teisybė kerta, ir kaip ta teisybė patinka senam Tojonui. Ir jauni-kaičiai ilgusie mairškinuose, su baltais sparnais—Tojono tarnai—priėję iš priešinio kambario prie durų ir kumščiodamies kits-kitą alkūnėmis, klausėsi Makaro kalbos.

Jis pradėjo nuo to, kad nenorįs eiti pas zakristijoną ir arklį buti. Ir ne dėlto nenorįs, kad sunkaus darbo bijas, bet dėlto, kad tasai nusprendimas esąs neteisingas. O kadangi tas nusprendimas esąs neteisingas, tai jis jo ir nepildysias, ir pirmo nepajudysias, ir kojos nepakelsias. Tedirbie su juo, ką nori! Teatiduodie jį velnias! ir darba, bet antstolio jis nevažinėsiąs, nes tasai, esą, neteisinga. Tenamano jie, buk jis bijas arklio padėjimo: zakristijonas gaminiojas savo arklį, bet serias jį avizomis; jį gaminioje, esą, klaurą amžių, o avizomis niekas jo nešerės.

— Kas tave gaminioje? — paklausė, suminkštėjęs, senas Tojonas.

Taip, jį gaminioje klaurą amžių! Gaminioje senimai ir viršaičiai, antstoliai ir spraunikai, donių reikalaudami; gaminioje popai, su kalėdomis spauzdami; gaminioje vargas ir badas; gaminioje spėgai ir kaitros, lietus ir džiovos; gaminioje susalusi žemė ir aršus miškas. Banda eina ir žiuri į žemę, ir nežino, kur ją kas gena. Taip-pat ir jis. Ar jis žinojo, apie ką popas bažnyčioje skaito ir užu ką renka kalėdas? Ar jis žinojo, kodėl ir kur išvežė jo vyresnįjį sunų, kurį paėmė į kariuomenę, ir kame jis pasimirė, ir kame guli dabar jo baltieji kauklėliai?

Jis, sakotė, esąs daug degtinės išgėręs? Žinoma, tai teisybė: jo širdis troško degtinės....

— Kiek, sakai, butelių? — Keturis šimtus, — atsakė popas, pažvelgęs knygon.

Gerai! Bet ar tai buvo degtinė? Tris ketvirtadaliai buvo vandens ir tik viena dalis

tikros degtinės, prie to dar reikia tabokas pridėti.... Išėina, jog trys šimtai butelių reikia numesti nuo abelno skaitliaus.

— Ar viskas tiesa, ką jis kalba? — paklausė senas Tojonas popo, ir buvo matyt, kad jis dar pyksta.

— Tikra tiesa! — skubiai atsakė popas. Makaras gi tęsė toliau.

Jis esąs pridėjęs tris tukstančius karčių? Tegul! Bet jis esąs prikritęs šešioliką tukstančių! O ar tai maža? Prie to dar du tukstančių jis prikritęs, kada jo pirmoji pati sirgus.... Jau buvę sunku ant širdies, jis norėjęs prie savo senės sėdėti, bet vargas gings jį miškan.... Ir miške jis verkęs, ir asaros sale ant jo blakstienų, ir nuo vargo šaltis dar labiau laužęs jį. O jis kirtęs!

Paskui senė pasimirus, reikėjo ją palaidoti, o pinigų nebuvo. Ir norėdamas užmokėti už senės triobas aname sviete, jis pasisandęs medžių kirsti. Pirklys gi, pamatęs jį varge esant, davęs tik po dešimtį kapeikų.... Ir senė gulėjus viena nekurtų, šaltų trioboj, o jis vėl kirtęs ir verkęs. Jis manas: tuos vėžimus reikia skaityti penkeriopai ir net dar brangiau.

Seno Tojono akyse pasirodė asaros, ir Makaras pamatė, kaip svertuvų svarščiai sujudėjo, ir kaip medinis svarstis pakilo, o auksinis nusileido.

Ir Makaras traukė toliau: viskas pas jus, esą, užrašyta knygoje. Tapajiesko; ar girdėjęs jis iš ko-norimt gerą žodį, pasveikinimą, ar matęs džiaugsmą? Kame jo vaikai? Kada jie mirdavę, jam budavę sunku, jo širdis plysdavus, o kada išaugdavę, tai išeidavę nuo jo pavieniui vargti savo vargą. Jis jį karsinęs vienas su savo sene ir jutes, kaip jo spėkos eįsios vis silpnyn ir kaip atėjęs senatvė, be stogo ir duonos kashio. Juodu vienudu stovėje taip, kaip stovinėjos tyruose laukuose dvi eglės—naslaitėles, kurias ir vėjas daužo, ir pūgos pusto.

— Ar tiesa? — paklausė vėl Tojonas. Popas gi atsakė: "Tikra tiesa".

Tada svertuvai vėl sukrutėjo.... Bet senas Tojonas buvo užsimastęs.

— Bet kas tai? — prabilo jis. — Juk gėsti pas mane ant žemės ir tikri, tobuli žmonės.... Jų akys skaisčios, veidai šviesūs, jupos švarios.... Jų širdis minkstos.... O tu, žmogau, pasižiūrėk į save....

Ir visi įstelgė akis į Makarą, ir jis susigėdo. Jis pasijuto, — kad jo akys pablyksuos, veidas tamsus, plaukai ir barzda pasisaušę, drabužiai nuplyšę. Ir nors toli dar prieš mirsiant jis rengėsi nusipirkti batus, kad, stojant teisman, stojus kaip pridera tikram ukininkui, bet pinigų vis pragerdavo, ir dabar stovėjo prieš Tojona, kaip paskučiausias jakutas, suplysiusiuose avalynuose.... Ir jis geidė žemę prasmegti.

— Veidas tavo pajudavęs, — tęsė toliau senas Tojonas, — akys pablyksusios, drabužiai nuskargę. O širdis tavo apaugo usnims ir piktažole. Aurėn, dėlko aš myliu savo išrinktuosius ir nukreiptu veidą savo panašių į tave apsideidžių....

Makaro širdį kaip replėmis sugniaužė. Jam gėda pasidarė savo ant svieto buvimo. Jis buvo jau benuleidžias rankas, bet staigu išsiitėsė, pakėlė galvą ir vėl kalbėjo:

Apie kokius tai išrinktuosius Tojonas kalbąs? Jei apie tuos, kurie kartu su Makaru gyvena ant žemės brangiuose rumuose, tai Makaras juos pažįstas.... Jų akys skaisčios, nes neišliejo tiek asarų, kiek išliejo jį Makaras, ir jų veidai balti, nėra numazgoti kvepalais, o jų švarios jupos svetimų rankų siutos.

Makaras vėl buvo benuleidžias galvą, bet tuojau ją vėl pakėlė.

Tuo tarpu, ar jis nematęs, kad ir jis užgimęs, kaip kiti, su skaisčiomis atviromis akimis, kuriose atsimuždavo žemė ir dangus, ir su gryna širdimi, atjauniančia visas pasaulio grazybės? Ir jei dabar jis iš gėdos geidžias žemę prasmegti, tai čia ne jo kaltybė. Bet kieno?.... Jis to nežina. Bet jaučias, kad ir jo širdis lig soties jau kentėjusi!

VII.

Jei Makaras būtų matęs, koki įspudį daro jo kalba į seną Tojona, jei jis būtų matęs, kaip kiekvienas jo rustus žodis tarytum švina krinta ant auksinio svarščio, jis būtų numalšinęs savo širdį. Bet Makaras nieko nebe-matė, nes jo širdį apėmė aklas užsikirtimas. Aurėn, peržiūrėjo. Jis visą savo kartų gyvenimą. Kaip galėjo jis ligsiol pakelti tą baisią vargų našą? Jis pakėlė ją, nėsą ateityje vis spindėjo jam, kaip tolima žvaigždė, aukso viltis. — Spėk dar nestoksta, — manė jis, — jis galėsias, jis turėsias pritrirti geresnės laimės!.... Dabar jis atsirado prie kranto, ir viltis užgeso....

Tada jo siela aptemo, bangos pradėjo po ją daužyties, pakilo jo viduryj audra. Jis užmiršo, kame esąs, prieš ką stovįs, užmiršo viską, apart savo rustybės....

Bet senas Tojonas pasakė jam: — Palauk, vargdieni! Čia ne asarų pakalnė.... Čia ir tau rasis teisybė....

Ir Makaras kruptelėjo. Jo širdis pajuto, kad jo gailisi, ir ji aptirpo, o kadangi prieš jį stovėjo visas jo vargingas gyvenimas nuo pirmosios iki pastarosios dienos, jis pasigailo patsai savęs neįspasakytai. Ir jis graudžiai pradėjo verkti....

Ir senas Tojonas taipgi verkė....

Ir verkė senas popas Jonas, ir jauni Dievo tarnaičiai liejo asaras, šluostydami jas placiomis baltomis rankovėmis....

O svarai vis siubavo, ir medžio svarstis kilo vis augščiau ir augščiau!.....

Galas.

IŠTEISINAMA APMAUDA.

VIETINĖS ŽINIOS.

Ištikimas šuva.

Pereitą serodos dieną, namuose nr. 2324 Morse ave., rado savo kambarį negyva chemika Charles A. Pike. Šalia jo, galvą ant pirmutinio kojų pasidėjęs, gulėjo didelis dailus vizlas, taip jau negyvas. Matyt, ištikimas šuva visą laiką budėjo prie savo šeimininko ir, turbūt, ar badu, ... iš galiesčio pastipio. Patsai Pike, mirus jo žmonai metai atgal, gyveno visai užsidaręs, tik keletas artimesnių jo draugų kartas nuo karto jį atkandavo. Menama, kad jis nuo širdies ligos pasimirė.

Kunigas nori \$50.000 atlyginimo.

Kunigas Owen J. Small patraukė tiesiog žinomą gydytoją Dr. J. B. Murphy ir jo asistentą J. F. Golden, reikalaujamas iš jų 50 tūkstančių dolerių atlyginimo. Pora metų atgal kunigas davė padaryti savo kokią operaciją Mercy ligonbutyje. Operaciją darė Dr. Murphy, bet po operacijos, tą pačią dieną, iškeliaujęs Europon ir sugrįžęs tik už šesius savaites. Tuo laiku prižiūrėjęs ligonį Dr. Golden. Operacijos pasekmė buvo — kranio užnuodijimas, ir koją teke visai nupiauti. Iš to ir skundas.

Kaltinami darbo organizacijų vadovai.

Besitęsiant valdžios tyrinėjimas darbo organizacijose, tyrinėjimams delfai taip vadinamo dinamitininkų suokalbčio, risamo su brolių McNamara byla, tapo dabar Chicago apkalinti Frank M. Ryan, Tarptautinės Tiltų ir Statomiosios Geležies Darbininkų Asociacijos prezidentas, ir R. H. Houlihan, tos organizacijos lokalo Nr. 1 sekretorius. Iš viso busių tieson-patraukta apie 50 įvairių darbo organizacijų viršininkų iš visų Suv. Valstijų dalių.

Didelis gaisras.

Panedėlio rytą sudėję milžiniškos Northern Malting kompani-

Vedimo laidai.

Nuo sausio 30 lig vasario 5 vedimo laidus išsiėmė šekamieji Chicago gyvena lietuviai:

J. Pekus su Marijona Brinkaitė... 28-29
J. Stankauskas su L. Mackle... 25-19
M. Janušas su V. Rumsine... 31-28
Ad. Žilins su Mare Dyglute... 31-28
A. Mogiris su Petronela Matutis... 29-23
A. Mantynas su K. Mioderzale... 29-23
S. Stankauskas su P. Golinaitis... 24-19
B. Mikalauskas su B. Paulauskaitė... 28-22
P. Jakšiga (?) su Petronela Krusaitė... 26-24
A. Peculinas su Jeva Andonaitė... 27-19
J. Viliušas su Lenora Balmaitė... 25-22
J. Janaitis su Ona Astapnaitė (?)... 25-26
V. Nirtantas su Ketr. Neceaitė... 27-23
J. Malonis su Ona Jankaitė... 26-24
A. Martynas su J. Muckaitė... 22-22
V. Kuraskas su K. Jakaitis... 29-19
P. Sikuris su Anelė Montvidaitė... 31-26
K. Kunevicius su Ant. Durdžkaitė... 30-20
J. Grybas su Alena Mikseviciute... 27-19
S. Grigutis su Ona Šimkaitė... 24-22
T. Vabalas su Franc. Denskaitė... 22-19
M. Vasilauskas su Emilija Grinkaitė... 24-24
A. Kabašas su J. Jankaitė... 27-19
A. Albricks, Ciero, su K. Labanaskaitė... 30-27
C. Stanislauskis su Liza Zalagaitė... 29-20
N. Juozaitis su J. Zelnaitė... 22-21
V. Grigalinas su Bar. Birskaite... 31-23

LIETUVIŲ LAISKAI KRASOJE.

Surašas už savaitę iki vasario (Feb.) 3 dienos.

1817 Astrauskas Joe
1832 Balkis Jonas
1834 Baltunus Franz
1835 Balie Wladislaw
1836 Balvocate Antonina
1837 Belskis Anton
1913 Boekus Tony
1926 Boekus Wladislaw
1955 Brozas J
1978 Burneckis Antonas
2041 Czupaitis P
2080 Duddgezej Petrunell
2091 Dykezis Stanislaw
2196 Gabris Parnabas
2204 Gecaitė Katrina
2212 Girkontaitė Magdalena
2220 Grekuskas Juzapas
2270 Gumalewskis Jonas
2392 Jeramintai Marjona
2422 Karstiklis Petras
2428 Karbauskis Stanislaw
2430 Kariminskis Jonas
2435 Kasilewskis A
2462 Kiszunas August
2530 Koutantus Willem
2546 Koutauskis Jozef
2561 Kruclunus Jurg
2588 Kucinskis Rgis
2602 Kunisaukskaitė Ona
2609 Kwadaras Matuzys
2623 Lawgetis Jozef
2647 Lekis Jozef
2659 Luzanskas Jos
2743 Marisius Petras
2748 Masilinis Kaetanas
2751 Macaitis Mik
2766 Mazanatis Jozapas
2830 Nagrodziskis Antonas
2832 Narbut Kazimieras
2835 Naujokas Jurgis
2851 Noleika John
2868 Ninawa Juzaps
2943 Petrosas Mikolaj
2945 Petkezas Kazimieg
2975 Powlonis Kat
3012 Rannauskas Anton
3089 Rumczikas Jonas
3113 Samalius Konstantin
3196 Shemylis John
3288 Stasiulis Wicentas
3357 Salikunas Jurgis
3376 Tamuloncz Ona
3401 Tomaszajski Stanislaw
3441 Urbitis Win
3442 Urtis Peter
3447 Uselis Antanas
3493 Waisvilas Petras
3499 Waisvilas Petras
3506 Waslauskas F
3507 Waslauskaitė Ona
3517 Walskis Frank
3520 Wainite Elena
3537 Wincławas Levanara
3540 Wilauskas A
3581 Zadeckis Jusop
3591 Ziedas G

Dar keletą...

Atleis man skaitytojai, kad dar aš čia įsikisų su savo grašiu. Ponai Delegatai, "Lietuvos" 2 nr. šių metų, atsakydami i mano straipsnelį, tilpūs "Lietuvos" 52 nr. p. m., primėta man daug neteisybių. Nemanau daug teisintis iš jų, nes reiktų tiek pat neteisybių primesti pp. Delega-

tams, kas už daug vietos laikraštyje, sūgaisių daug laiko skaitytojams, o naudos iš to — nieko...

Pažymėsiu tik čia, kad kas link knygyną inkurti sumanymo, tai visą jo pradžią reikia pripažinti vienam asmeniui, kurs yra sąnariu kaip Dr. V. Kudirkos draugijos, taip ir T.M.D. ir tą klausimą pirmiausia pakėlė Kudirkos draugijoje. To paties asmens tritūs ir intekė ir "Lietuvos Ukininko" draugija skaito savo knygynę apie 300 egz. knygų. Tiek dėl to.

Mano tikslas ir didžiausias troškimas buvo, kad nors kiek prisidėjus ir labiau pajudinus blaivybes klaidimą, o tą atsitikimą pažinėčiau tik kaip faktą, kaip stipriai dar girtybė pas mus pakendama, o tokių faktų, deja, daugybė. Dauguma narių tokių draugijų, kurios laiko savo susirinkimus salinių svetainėse, laiko savo pirmine imcinant į susirinkimą ir išeinant — išsigerti; tokio būdu neretai ir visai girtų galima matyti susirinkimuose.

Dar pora žodžių dėl knygyno kambario. Delegatai, sako, kad kambarys pasirodęs tinkamiausias. Bet čia kaip tik priešingai. Ar galima ugnį su vandeniu suderinti? Jei to negalima, tai negalima suderinti nė knygyno su saliniu.

Namai, kuriame knygynui kambarys skiriamas, dideli ir išilgai permurtyti. Vienoje tos sienos pusėje salinai, antroje knygynas. Ineinama į abudu iš gatvės, bet viduje pro tą sieną yra duris, taip kad iš salinio i knygyną, iš knygyno i saliną galima ramiai sau "spaceruoti". Salinie — automatiškas pianas skamba; antrame, augšte visaplato didelė svetainė, kurioje laikomi balai. Tokiu būdu knygynė nebūsi galima uždarinti garsiai kalbėti, ne dėl to viso triukšmo kartais nebūsi lengva ir garsiai kalbėti, susikalbėti. O kur jau čia manyti apie ramų pasikaitymą!

Kam, kam, bet jau knygynui kambaris čia nepatinkas. Delegetas.

Suo norėtumėm polemiką dėl knygyno padaigti. Vieti knygynui prie salinio neatsakoma, bet draugijos, gavusios ten knygynui kambarį, be abejo, padarė tat ne tikslu girtybę platininti, tik, turbūt, todėl, kad tuo tarpu atsakomesnės vietos surasti negalėjo. Vis tik geriau turėti knygyną kas ir ne taip atsakomoj vietoj, negu jo visai neturėti. Pasirodžius nepatogumams, draugijos, jeigu jos jau suprato knygyno reikalingumą, supras ir tai, kad reikia jam ir tinkamesnės vietos ir jį perkelti. — Red.

VISUOMENĖS ŽINIAI.

Smagu man pranešti gerbiama lietuviai visuomenė, o ypač tiems, kuriems labiau rūpi tėvynės reikalai, t. y. gerbiamiems publicistams ir šiaipjam mūsų tautos veikėjams, jog pastarose dienose pabaigiau versti lietuvių kalbos plačią žinomą, vokiečių garsaus mokslininko ir veikėjo D-ro Emil Löhlio trijos knygoje veikalą: "Kultura ir Spauda". Sis, taip senai ir didžiai visų pagėdijamas ve-

kalas, traktuojas plačiai syntetiniu būdu spaudos butybę, josios uždavinį, vystymąsi ir istoriją, bus vienatinis mūsų neturtingo literaturoj. Daugelis nekantriai laukia jojo pasirodymo iš spaudos. Vertimas yra pavestas "Lietuvos" Redakcijai ir netrukus "Kultura ir Spauda" regės šviesą. — Su pagarba Vaidevutis.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Vincui Kalinauskui. Savo reikalavimui ne ten kreipiate, kur priderėjo. Po paskelbtu pranešimu yra juk tikrieji knuopos ir Ratelio valdybų parašai, taigi pranešimas oficialus, nē kurį tos valdybos ir atsako. Jei yra kas atsakutina, iš jų atsakumo ir reikalaukite. Tamistos reikalavimas ten ir perduotas.

Nemurai, Baltimore. Chicago kapinės tai vietinis reikalas. Tautiškos kapinės čia rengiamos todėl, kad kunigai negalėtų laidojimo atsakyti ir kad brangiai imti negalėtų. Su Tamistos parašais mokesčiai jos nieko bendro neturi.

J. J. Savnorui, Chicago. Taip blogai, turbūt, nėra. Jeigu knygyno atidarymo vakarėlyje buvo saldinių ir riešutų, pikto niekam tuo nepadarėta. Riešutai, pasak Tamistos, tinka vaikams, bet jie ir suaugusiems knygyno inkurtuvėms pritiko geriau, ne kad būtų buvus degtinė ir kitoje svaigstamieji gėrai, o to juk nebuvo. Mažos draugiskos pramogės ir svarbesnis reikalavimas apšnekt nēra peiktina, ir pikintis dėlto nėra pamato. Rastelio laikraštis nedėsimė.

APGARSINIMAI.

DARBAS.

Darbas tai didžiausia žmogaus palaima. Be darbo nėra gyvenimo. Palaimintas žmogus, kurs turi pajėgų, nusimanyti ir norą dirbti. Iš darbo pacina jo paties ir jo šeimynos laimė. Bet tankiai atsitinka, kad jo kuno pajėgus nupuola, jo dvasiskos jėgos jį apleidžia, jis netenka valios tvirtumo. Aišku, kad jis reikalingas tuomet vaisty, kurie jį sustiprintų. Ir tokio vaistų yra Triner's American Elixir of Bitter Wine. Tas vaistas sutaisytas iš gryno raudono vyno ir geriausių žolių. Sutiekia apetitą, gydo sugedusias virškinamųjų organų plėves, sustiprina nervus ir raumenis, prašalina pilvo ir vidurių skaudėjimus, pataiso sukietėjusius vidurius, išgydo galvos skaudėjimą ir visus reumatiskus ir neuralgiskus skausmus, sunkumą po valgio, pataiso ir atgaivina kraują. Visose aptiekose. Jos Triner, 1333 — 1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Draugijų Reikalai.

GRAŽUS BALIUS

Draugystės "Vienybės", įvyks nedėlioje, 11 d. vasario, 1912 m., Prehelt Turner svetainėje, 3417-21 So. Halsted st. — Baltus prasidės 5 val. vakare 12 val. po pietų. Įžanga 25c. — Apsilankę šitan vakaran išmoksimė, kaip moksli mylėti ir pamatyti, kaip moksli žmonės moksli gerbia.

Beto, kviečiame arčiau gyvenantį jaunimą prisidėti prie "Našlėtės" draugijos, kuri mokia savo sąnariu dainuoti, šokti, deklamuoti ir bi-lardų lošti. Savo susirinkimus laiko kas penktadienis Petro Juknias svetainėje, 1442 — 49th Court, Cicero (Grant Worke).

Spektakliui pasibaigus bus šokiai ir skrajojanti krassa su išlaimejimu puikios gėlės. Su pagarba Komitetas.

DIDELIS BALIUS SU PROGRAMU. Parengtas 36-tos knuopos Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, nedėlioje, 11 diens vasario (Feb.), 1912. South State st. — Baltus prasidės 6 val. vakare. Gerbiame lietuviai ir lietuvaitės, labai retai mes turim progą pamatyti gerą balių su programu mūsų svetainėse. Už tai medžiama atsilankyti mūsų 36-tos knuopos S.L.A. puikų vakarą, kur bus: kalbos, deklamacijos, monologai ir kiti lietuviški žaidimai. Dujis atsidarys 6 val. vakare. Programas prasidės 7:30 val. vak. — Pasibaigus programai bus šokiai su lakiojančia krassa.

Tikėtus galima pirkti išanksto eskanose vietose: Bridgeporte: A. Olaszewski Bank ir Tananevics Savings Bank. West Side: M. J. Tananevics Bank. ir spavetėje nuo J. Dgauda. Ant Oakley ave.: J. Bagdžimo Bank. Town of Lake: New City Bank; V. M. Laszewicz Bank ir Elias Savings Bank. Tėmykite: perkant tiketus minėtose vietose gaunama pusė kainos. O perkant tiketus prie durų svetainėje reikės mokėti pilną 50c. — Su pagarba Komitetas.

SENIAI LAUKIAMAS TEATRAS. "Birute" stato scenoje M. Petrausko Operetė "Kaminkrėtis ir Malonininkas", nedėlioje, vasario (Feb.) 18 d. 1912. Sv. Jurgio parap. svet. 32-ras Place ir Auburn ave. Pradžią 7:30 val. vak. Tikietai 25c. ir augščiau. Kiekvienas jau žino, kad jeigu tikėtis pamatyti "Kaminkrėtis ir Malonininką", tai gausi juokų iki ausų, gleblais, kaip niekur kitur. Kaip pradėti juoktis, tai nebus nei galo. Bet ne vien juokų prisikims pilnas kišenės, išgirs ir puikų dainų, gražių, švelnių melodijų. Pabaigę šokiai ir žaislai. Po P. V. Sarpaliaus Orchestra.

GRAŽUS BALIUS. Sv. Pan. M. Razanavos panų ir moterų drėstės, įvyks nedėlioje, 11 d. vasario, 1912 m. M. Meldazio svet. 2242-4 W. 23 Place. Baltus prasidės 5 val. vakare. Įžanga 25c. porai; merginai vienai 15c.

Šiuomi kviečiame visus lietuvius ir lietuvaites gražiam baliui, kur bus visokių skanių gėrynių ir liepiančių cigary. Muzika griež lietuviškus šokius, o moteris ir merginos, sngarės šios d'ra. Gražiai pasipuošusios, priims kiekviena svečią. Nepamirškite, jog svetainė, kurioj bus balius, yra visai nauja, gražiai žiburiais papuošta ir šildijos grūdis šokimui. Priekalvinsiu 18 vių dailių laubų, raiškų iki 18 gtv., o tals karais iki 23 Place, ir paeit, 1 bloka i vakarus. — Su pagarba Komitetas.

ANTRAS DIDELIS BALIUS. Parengtas Jaunų Lietuvių Amer. Tautiško Klubo, subotj, 17 vasario d. 1912 m. J. J. Elias svetainėje, 4600 S. Wood st. Baltus prasidės 7-tj val. vakare. Tikietas 25c. porai.

Kviečiame lietuvius ir lietuvaites atsilankyti mūsų puikiam baliui. Gera muzika, gries smagiausius šokius; taipgi bus visokių gėrynių ir užkandžių ir tikrų Havanos cigary parukyti. Nepamirškite pasilinksinti prieš užgavines. Komitetas.

RACINE, WIS. Svento Kazimiero Draugija rengia balių vasario 10 d. Turner svetainėje, kampas Douglas ave. ir Ubar st. Pradžią 7 val. vakare; teis 11 val. nakties. Puiki muzika grieš visokius šokius. Taipgi bus įvairių gėrynių ir puikių cigary. Nepamirškite, atsilankyti, taipjau ir tos draugijos sąnariu gyvenant kitur. Įžanga 25c. porai. Komitetas.

TRĖČIAS MASKŲ BALIUS, SU DOVANOMIS \$125. Parengtas "Palaimintos Lietuvos" Draugijos įvyks subotos vak., vasario (February) 10 d., Pulaskio svetainėje, 1711 So. Ashland ave., arti 18-tos. Baltus prasidės 7:30 val. vak. Tikietas 25c. asmenim. Bus tai vienas iš puikiausių balių Chicagoje, kurio jau daugumas senai laukia. Vieni gali pasirengti kuojokingiausiai, kad išlaimėtis dovanas, kiti kad linksmi ir smagiai laiką praleisti. Medžiame visų pasirengti kuojokingiausiai, kad galetumėt išlaimėti dovanas. Prasidės 7:30 val. motinų kad ir vaikus kartu atsiųstų pamatyti gražių žaislų. Kviečiame visus. Komitetas.

DAINININKŲ DRAUGIJA "NAŠLĖTĖ". Parengtas "Palaimintos Lietuvos" draugijos, kuri mokia savo sąnariu dainuoti, šokti, deklamuoti ir bi-lardų lošti. Savo susirinkimus laiko kas penktadienis Petro Juknias svetainėje, 1442 — 49th Court, Cicero (Grant Worke).

Spektakliui pasibaigus bus šokiai ir skrajojanti krassa su išlaimejimu puikios gėlės. Su pagarba Komitetas.

DIDELIS 12-tas ROŽŲ BALIUS. Parengtas Draugystės Sv. Antano 18 Padvos, nedėlioje, 18 d. vasario (Feb.), 1912 m., Prehelt Turner svetainėje, 3417-21 S. Halsted st. Baltus prasidės 6 val. po pietų ir trauksis iki vėlumo nakties. Įžanga 25c. porai ir rožė už dyką.

Kviečiame visus lietuvius ir lietuvaites, senus ir jaunus kuosakilingiansiai atsilankyti mūsų iškilinguam baliui, kur linksmi sau laiką praleisit. Kiekvienas atsilankęs baliui gaus dykai gyvą rožę. Su pagarba Komitetas.

Teatras ir Baltus su dainomis, skrajojanti krassa etc. parengtas "Jaunų Lietuvių Lavinimos Klubo", įvyks subotj, vasario 17 d. 1912. M. Meldazio svetainėje, 2242-44 W. 23rd Pl. Dujis bus atidarytos nuo 6 1/2 val. vakaras prasidės 7:30 val. vakare. Biletai nuo 25 iki 50. Scenoje pirmą kartą statoma žemaitės dviejų aktų komedija "Apsirikto" — labai juokingas ir linksmas dalykėlis. Po spektaklio bus dainos, šokiai ir lakiojanti rassa. Gera muzika. Bus tai gražiausias vakaras prieš gavenia. Baltus nusitės iki po 12 val. nakties. Nuširdžiai kviečiame publiką juos skaitlingiau atsilankyti ir pasilinksinti. Komitetas.

CHICAGO OPERA HOUSE.

107 W. Washington street.

Siuo tarpu statoma scenoje puikus Menyhert Lengyelio veikalas "The Typhoon", kuriame svarbiausia rolę lošia negarsėjęs artistas Walker Whiteside. Ši veikalą statyta įvairiose Europos sostaplesė su didžiausiu pasisekimu per dejuos paskutiniuosius metus, dabar per keletą savaičių bus statomas teatras Chicago Opera House. Mr. Whiteside lošia rolę jauno japonų diplomato, kuriam pavesta atlikti svarbi ir slaptas savo viešpatystės dalykuose misija, ir toje rolėje atsilyti jis nepaprastu savo artizmu ir gabumu. Kiekvienam vertėtų tatal pamatyti. Lošima kas vakaras, o serodomis bei subatomis taipjau ir popietiais. 18 priekaitės Lincoln dienos, bus lošiama ir panedėlio popietyje. Kainos tą diens bus numatytos.

Reikalavimai.

Reikalinga vyras, kuris norėtų vakarais ir šiaip liuosamuo nuo darbo užsidirbti pinigų, pavalkėdodamas savo apilinkę tarp draugų, pažįstamų ir kiti žmonių. Kiekvienas tiek tiek stropesnis vyrikuks gali padaryti puikius pinigus. Mes pamokysime kaip. Del artensių žinių rašykite adresu: Manager, 154 W. Randolph st., cor. La Salle st., Chicago, Ill.

Ant Pardavimo.

PARSIDUODA LOTAI.

Baldvin Locomotive Company iš Philadelphia, Pa., nupirko 370 akry žemės Indiana Harbor, Ind. ir tuojaun statys milžinišką garinių pečių dirbtuvę, 15000 žmonių žemės darbo.

Mes turim pardavimui geriausius lotus tame mieste ir arti visų minėtų faktika. Del platėsių žinių ir lotų kainų kreipkitės i mūsų ofisą: D. K. Washim & Co., 216 Reaper Block 82 W. Washington st., Chicago, Ill. Branch office: D. K. Washim & Co., 3604 Deodar st., Indiana Harbor, Ind.

PARDUODU FARMAS.

Lietuvių kolonijou Mason ir Lake apskrityuose, Michigan valstijoje, kur jau 165 lietuviai turi nupirke farmas. Ten turit dar daug geros nešdirbtos žemės plotų parduoti. Taipjau turit gyvenamų farmų su triobomis ir sodnais. Žemė kuogeriausia, su molu, juodžemiu ir smiltu maišyta. Parduodu lengvomis sąlygomis ir pigiai, norintems lengvais išmokėjimais. Rašykite tuojau, prisistui dykai savo žemių žemlapi ir informacijų knygele.

ANTON KIEDIS.

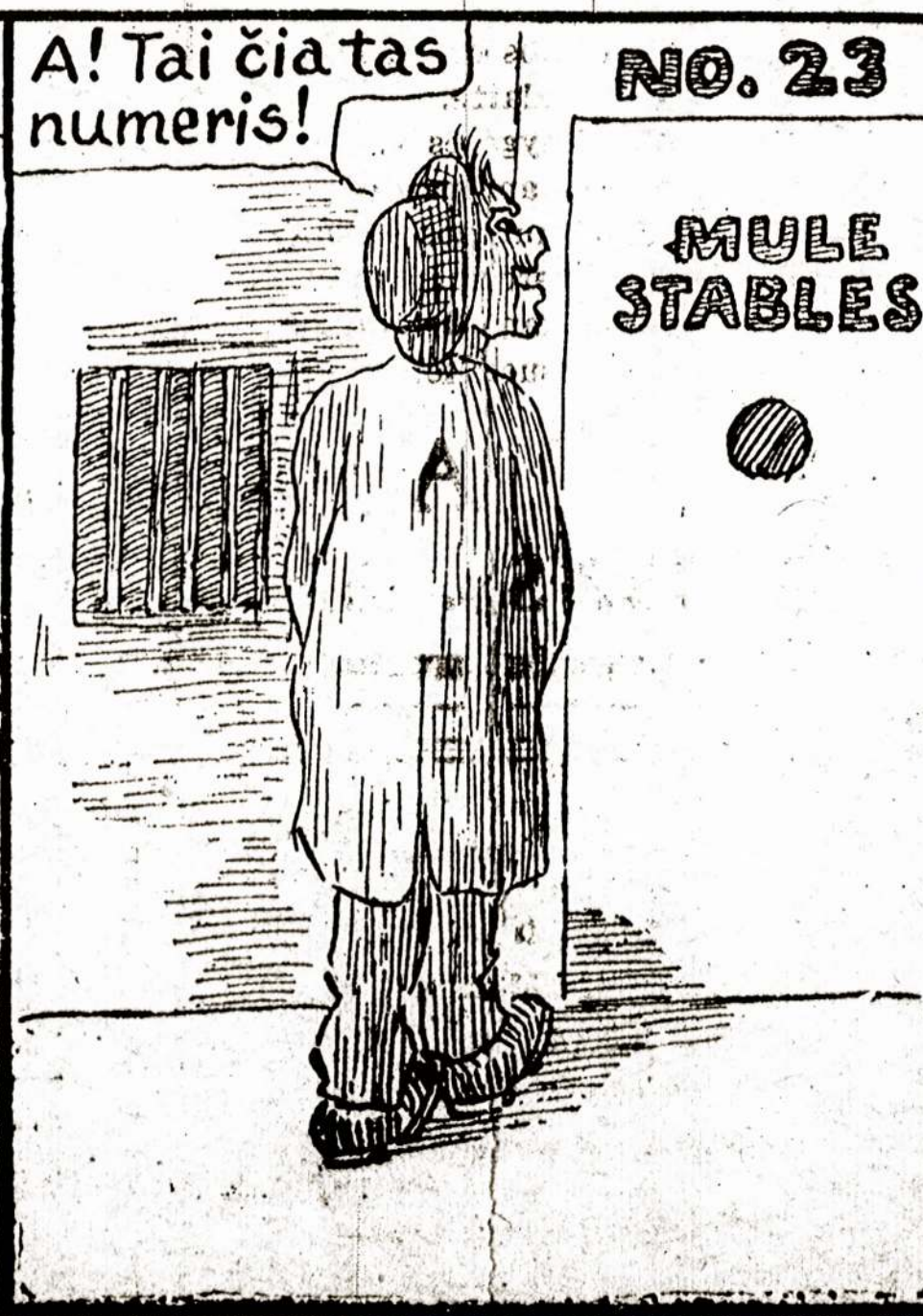
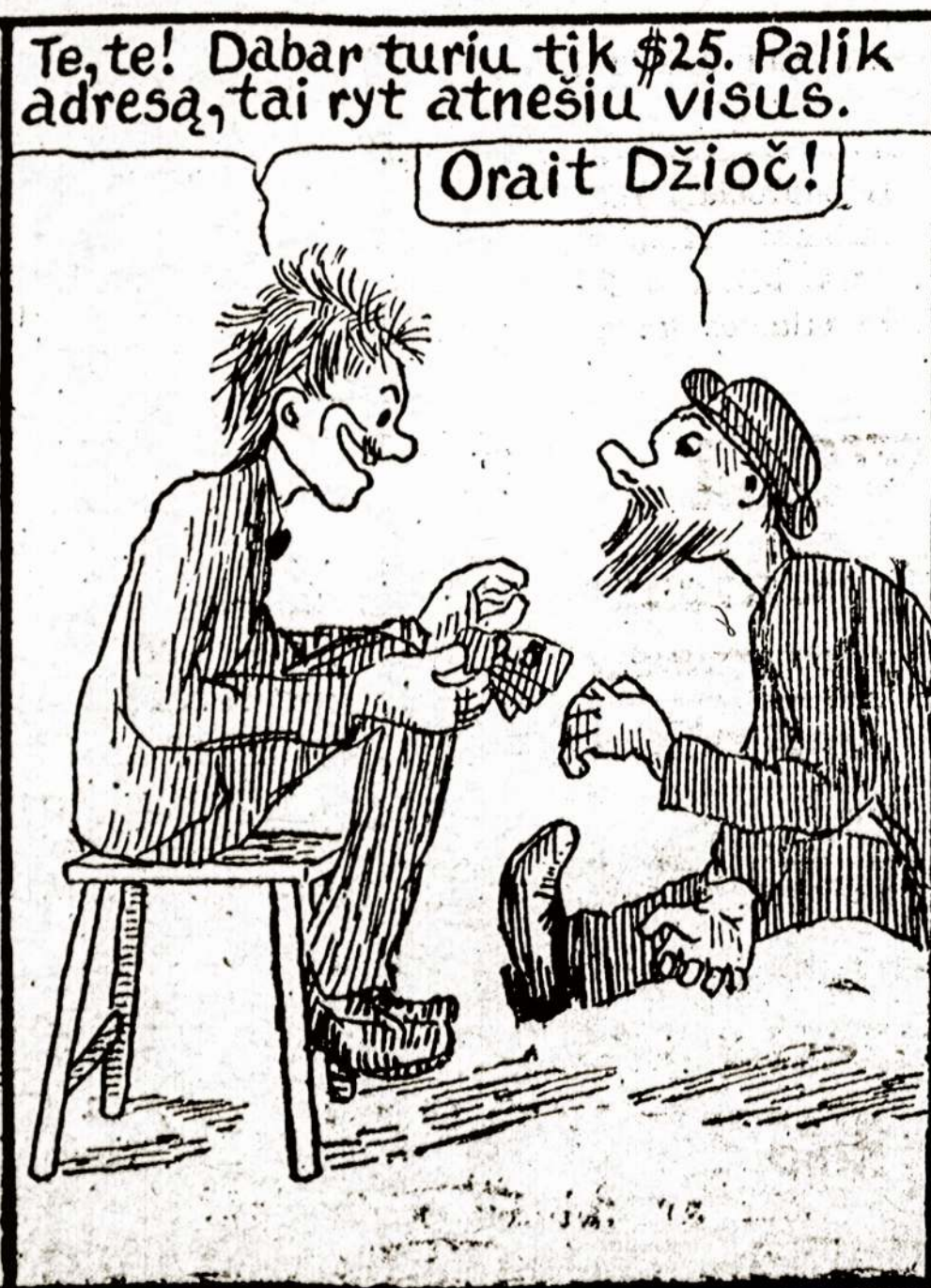
Peacock, Lake County, Michigan.

Parsiduoda visi kas prie gyvenimo reikalingi baldai (furniture) labai pigiai, o dar beveik nauji, parduosiu pigiai, nes patsai važinuoj i Lietuvą. Atsiuškite: Fel. Baltrušis, 1019 — 32 st. 3 floor užpakalyje, Chicago, Ill.

Parduodama salunais lietuvių gyvenamoj vietoj. Gera progą lietuviai. Parduodama pigiai. Chas. F. Mundinger, 2001 So. Halsted st.

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS—Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(Dvyniasis virš aptiekos.) 31 CHICAGO, ILL.

JURGIS — TAI VISKAS.

A. OLSZEWSKIO BANKA

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Tapo pilnai atnaujinta ir žymiai padidinta ir dabar veda Bankinius reikalus sekanti:

1. Išduoda čekių knyges Biznieriams, Fabrikantams, Kontraktieriams ir kitiems, su kuriais tai čekiais jie apmoka savo "bilas", algas ir visokias kitas išmokėstis. Šios Bankos čekiai yra geri visose Bankose po visą Ameriką.
2. Prilima Pinigus taupinimui (užėdėjimui) ir moka 3% (nuošimtį) metams.
3. Skolina Pinigus pirkimui namų ir lotų mieste Chicago ant lengvų išmokėstų.
4. Perka ir parduoda namus, lotus, "mortgages" ir "bondsus".
5. Sukolektuoja Pinigus iš kitų Bankų po visą Ameriką.
6. Išmaino Pinigus visų viešpatysčių ant amerikoniškų ir amerikoniškų ant kitokių.
7. Siunčia Pinigus į visas dalis svieto ir parduoda Šifkortes ant visų laivinių linijų.
8. Padaro visokių rejeentališkų dokumentus, dovierennastis, affidavitus, kontraktus pirkimo ir pardavimo, parupina pasportus išvažiuojantiems į Lietuvą ir užtvirtina juos pas Rosijos Konsulį.
9. Parsamdo Bankines skryneles (Boxes) saugiai įrengtoje Bankoje, prie kurių nė vagis nė ugnis negali prieiti.

Todėl Jei esi biznyje ir turi klapatą su vedimu biznio rokundų, tai atidaryk "Checking Account" A. Olszewski Bankoje, o Banka suves tau rokundas kas menio iki vieno centuri, ir nereikalaus daryti jokių išmokėstų pinigais, nes visas savo bilas ir algas išmokėsi bankos čekiais.

Jei nori užėdyti savo pinigus ir gauti už juos 3 procentą, tai dėk juos į A. Olszewski Banką.

Jei nori pirkti namą, lotą, ar biznį mieste Chicago, tai pinigų pasiskolinti gausi A. Olszewski Bankoje.

Jei turi parduoti namą, lotą, ar biznį mieste Chicago, tai A. Olszewski Banka suras tau pirkėją.

Jei nori siųsti pinigus į kraują, siųsk juos per A. Olszewski Banką, o greičiausiai nueis.

Jei reikalauji šifkortes išvažiuoti ar savo draugus atgabendti, tai pirk ją A. Olszewski Bankoje, o busi užganėdintas.

Jei reikalauji rejeentališkų popierių, kaip "Dovierennasties", aktų pirkimo ar pardavimo, užtvirtintų per Rosijos Konsulį, kreipkis į A. Olszewski Banką, o ji tau padarys juos kuogeriausiai.

Su visokiais bankiniais reikalais vietiniai yra meldžiami asabiškai atsilankyti, o iš tolymesnių vietų kreipis per laiškus adresuojant šiteip:

A. OLSZEWSKI BANK
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

P. S. Kam toks buti Chicagoje iš tolymesnių miestų neužmirškite apsilankyti ir mūsų Bankon.

Pajieškojimai.

Pajieško darbo — Jaunas 22 m. vyras, mokąs gerai rokioti, taip pat rašyti ir kalbėti angliskai, vokiskai, rusiskai, lenkiškai ir lietuviskai. Kam toks vyras reikalingas, kreipkitės adresu:

Jonas Juodis, 1730 McReynolds st., Chicago, Ill.

Parduodama Sankrova gero, lietuvių ir lenkų gyvenamasis, vietoj. Dėl artiesnių žinių kreipkitės: John Jarosh, 4946 Baring ave., East Chicago, Ind.

Pajieško savo pusbrolio Jono šaulio ir puseerės Alenos šaulytės, Kauno gub., šaulių pav., Britų kaimo. Mano adresu:

M. Saulis, Oglesby, Ill.

Pajieško dvių puseeriu to tėvais Baltrušaitis, Melitų kaimo, Naumiesčio par., šaulių gub.; girdėjau gyvenančios kur ten apie New Yorką. Taisčiau Petro Vitratko, Selemono Urnevičiaus ir Stanio Vitratko, visi Suv. gub., Vilkauskio par. Meldžiu atsiliepti adresu:

Stanley Kazlauskas, P. O. Box 235, Portage, Pa.

Pajieško savo draugų, Jono ir Motiejus Lukoševičių ir Petro Danielio, visi Obelių sodžiaus, Umergės pav., Kauno gub. Girdėjau kad gyvena Chester, Pa. Taisčiau savo pusbrolio Juozo žerolio, Baublių sod., Ukm. parap.; girdėjau gyvenančio Iowa City. Meldžiu visų atsiliepti adresu:

Karolis Lukoševičius, 101 Bell ave., McKees Rocks, Pa.

Pajieško savo tėvo Kazimiero Skleliaus, Kauno gub., Telšių pav., Kūly parap. Vytovėnų sodžiaus, 18 metų kaip Amerikoje, pirmą gyvenimo Brooklyn, N. Y. Malonėkite duoti man žiną adresu:

Benediktas Sklelius, 128 Kensington ave., Kensington, Ill.

Pajieško Alexandro Demsko, girdėjau, kad gyvena dabar Chicagoje; aš taip pat atvažiuoju į Chicago. Labai norėčiau su juo pasimatyti. Meldžiu atsiliepti adresu:

Antanas Skusevičius, 2025 Canalport ave., Chicago, Ill.

Pajieško Motiejus Pranašio (slu-vejas), su kuriuo 6 metai atgal gyveno kartu Londono, Anglijos, Vilmergės pav. Meldžiu atsiliepti adresu:

John Prapuolenis, 215 Elm st., New Britain, Conn.

Pajieško savo draugo Augustino Kulčiaus, Kauno gub., šaulių pav. Joniško par., Ropinkų sodžiaus, pirmiau gyvenęs Philadelphiaj, Pa. Meldžiu atsiliepti adresu:

Frank Kazimieraitis, 553 W. 18th st., Chicago, Ill.

Pajieško dvių draugų Antano Tamošino ir Jono Belevičiaus, Kauno gub., Panevėžio pav., Gėpėnų vol. A. Tamošinas Alizavos miestelio, J. Belevičius Petroškio kaimo. Meldžiu atsiliepti adresu:

Elėna Modutienė-Mikaitienė, P. O. Box 503, Oelwein, Iowa.

Pajieško savo vyro Karolio Medučio-Mikačio, Kauno gub., Panevėžio pav. ir valdiejus. Jis jau antrą sykį mane apleidė, — pirmą sykį Rygoje, dabar čia, Amerikoje. Rugsėjo mėn. 1911 m. jis apėjo mane, palikdamas su maža šešių mėnesių dukrele. Likau be cento. Dėto prašau jo paties atsiliepti, nes turu labai svarbų reikalą; jeigu per mėnesį laiko netaisinsiu, paskui bus vėlu.

Elėna Modutienė-Mikaitienė, 2030 Canalport ave., Chicago, Ill.

Pajieško savo brolio Antano Šaliesiaus, Suv. gub., Vilkauskio pav., Bartinkų gubino. Aš gyvenau Anglijoje, dabar atvažiuoju Amerikoje; turu svarbų reikalą, prašau atsiliepti adresu:

Petrus Šaliesius, 615 Lyndal st., New Castle, Pa.

Pajieško savo draugą Augustino Kulčiaus, Kauno gub., šaulių pav. Joniško par., Ropinkų sodžiaus, pirmiau gyvenęs Philadelphiaj, Pa. Meldžiu atsiliepti adresu:

John Prapuolenis, 215 Elm st., New Britain, Conn.

Pajieško savo draugą Augustino Kulčiaus, Kauno gub., šaulių pav. Joniško par., Ropinkų sodžiaus, pirmiau gyvenęs Philadelphiaj, Pa. Meldžiu atsiliepti adresu:

Frank Kazimieraitis, 553 W. 18th st., Chicago, Ill.

Pajieško dvių draugų Antano Tamošino ir Jono Belevičiaus, Kauno gub., Panevėžio pav., Gėpėnų vol. A. Tamošinas Alizavos miestelio, J. Belevičius Petroškio kaimo. Meldžiu atsiliepti adresu:

Elėna Modutienė-Mikaitienė, P. O. Box 503, Oelwein, Iowa.

Pajieško savo vyro Karolio Medučio-Mikačio, Kauno gub., Panevėžio pav. ir valdiejus. Jis jau antrą sykį mane apleidė, — pirmą sykį Rygoje, dabar čia, Amerikoje. Rugsėjo mėn. 1911 m. jis apėjo mane, palikdamas su maža šešių mėnesių dukrele. Likau be cento. Dėto prašau jo paties atsiliepti, nes turu labai svarbų reikalą; jeigu per mėnesį laiko netaisinsiu, paskui bus vėlu.

Elėna Modutienė-Mikaitienė, 2030 Canalport ave., Chicago, Ill.

Pajieško savo brolio Antano Šaliesiaus, Suv. gub., Vilkauskio pav., Bartinkų gubino. Aš gyvenau Anglijoje, dabar atvažiuoju Amerikoje; turu svarbų reikalą, prašau atsiliepti adresu:

Petrus Šaliesius, 615 Lyndal st., New Castle, Pa.

Pajieško savo draugą Augustino Kulčiaus, Kauno gub., šaulių pav. Joniško par., Ropinkų sodžiaus, pirmiau gyvenęs Philadelphiaj, Pa. Meldžiu atsiliepti adresu:

John Prapuolenis, 215 Elm st., New Britain, Conn.

CAMBRIDGE, MASS.
Pet. Batkevičius, 877 Cambridge st.
HARTFORD, CONN.
Kar. Lesevičius, 40 Mulberry st.
CHICAGO, ILL.
J. I. Bagdžiūnas, 2334 S. Oakley ave.
Ad. Gimbutas, 3036 Union ave.
Antanas Grišius, 708 W. 17th Pl.
J. Janušas, 2015 Canalport ave.
Zen. Juocevičius, 118 E. 15th st.
Petras Lakaras, 710 W. 14th Pl.
Vinc. Linka, 1813 String st.
P. V. Mankus, 2737 W. 22nd st.
J. A. Rimkus, 920 W. 20th Pl.
K. Steponis, 849 — 34th st.
Vinc. Stulpinas, 921 — 33rd Pl.
Jonas Visockis, 8139 Vincennes Rd.
A. Vizbaras, 3019 Parnell ave.
Petras Vaitiekūnas, 827 — 33rd Pl.

HERRIN, ILL.
J. T. Adomaitis, Box 708.
INDIANA HARBOR, IND.
B. Yastulis, 3604 Reader st.
LEWISTON, ME.
K. Vilaniškis, 14 Summer st.
MINERSVILLE, PA.
J. Ramanauskas, Box 538.

NEW BRITAIN, CONN.
M. J. Cheponis, 510 Main st.
NEWARK, N. J.
V. Ambrazevičius, 178 Ferry st.
PETERSON, N. J.
A. Varaskevičius, 70 Lafayette st.
PLYMOUTH, PA.
S. Potellunas, 345 E. River st.

PITTSBURG, PA.
Baltrušaitis Bros., 2400 Fifth ave.
Jonas A. Ignatas, 46 So. 22nd st.
J. G. Milauckas, 1811 Wharton st.
PITTSBURG, PA.
J. Kazakevičius, 103 N. Main st.
SHEPANDOH, PA.
T. Kryžanaukas, 33 E. Centre st.

SPRINGFIELD, ILL.
G. Tachilauckas, 1217 W. Jefferson st.
SO BOSTON, MASS.
Nek. Gendrolis, 224 Athen st.
J. G. Geguzis, 28 W. Broadway.

SCRANTON, PA.
Geo. Baltrušas, 2018 Luzerne st.
Juoz. Petrikys, 1514 Ross ave.
ST. CHARLES, ILL.
Sim. Kiela, 675 W. 6th st.

UNION CITY, CONN.
D. P. Elmaitis, 65 Brennan st.
WATERBURY, CONN.
K. Ch. Kazemakas, 785 Bank st.
Jur. Zemaitis, 827 Bank st.

KUR GAUTI "LIETUVĄ".
Gailima gauti kiekvieną savaitę "Lietuvą" už 6c pas šiuos agentus:

BROOKLYN, N. Y.
E. Fromes, 73 Grand st.
Ant. Plochocki, 65 Hudson ave.
Balt. Juozpavičius, 222 Berry st.

BALTIMORE, MD.
John Louis, 657 W. Baltimore st.
J. Zebrauckas, 112 N. Green st.

CHICAGO, ILL.
Jonas Igaudis, 1213 So. Halsted st.
P. M. Kaitis, 1007 N. Ashland ave.
M. J. Tananevičius, 670 W. 18th st.
Mike Valaskas, 345 Kensington ave.

CAMBRIDGEPORT, MASS.
Ant. Atkočaitis, 13 Harrison st.
CLEVELAND, OHIO.
P. Šukys, 2118 St. Clair ave.

A. OLSZEWSKI
3252 S. Halsted St. Chicago

Dabar laikas skaityti CHINIJĄ

Dangiškosios cesorystės gyvenimo ir papročių vaizdai. Parašė S. K. Krukovskaja. Vertė J. Laukis su 38 paveikslėliais. Yra tai vienatinė lietuvių kalboje knyga, kuri trumpai ir suprantamai aprašo apie seniausią ir didžiausią ant pasaulio tautą Chinus.

Knygos turinys yra sekantis:
Skyrius I. Chinų rubežius. — Vidurinė karalystė. — Kalnai ir mineraliniai turtai: — Upės ir kalnai. — Klimatas. — Augmenys ir gyvuliai.

Skyrius II. Žinios apie senovės Chinų žmones. — Pirmo europiečių pažintis su Chiniais. — Viršutinė Chino išvaizda. — Drabužiai. — Maistas. — Opiumas. — Žemdirbystė. — Ryžiai. — Arbatos. — Medvilnė. — Chinų darbinimas. — Amatai ir pramonija.

Skyrius III. Chinieškieji miestai: gatvės ir namai. — Plūduriuojanti miestai: sėmpanagos, dūonkos, valdiančiai, plūduriuojančios salos. — Arbatiniai arba kvietiniai namai. — Šventiniai. — Pagodos. — Mokyklos, visuomenės mokykla, apšvietas. — Kalba.

Skyrius IV. Chinų tikėjimas. — Konfucijus. — Protolius Lao-tse. — Niektybės. — Šermeninės ir jungtinės apeigos. — Mokyklos.

Skyrius V. Chinieškieji valstybės. — Cesiorius. — Mandarinai. — Chinieškieji istatai. — Kalėjimai. — Chinų ypatybės. — Jų taikumas. — Chinų kariūmenė. — Valzba. — Nešiotiniai-Kinai. — Rateliai. — Nešyklos. — Arbos. — Susinešimo Keliai. — Pinigai. — Persikėlėliai.

Skyrius VI. Chinieškieji miestai: Hong-Kong, Kanton, Sanchai, Tien-tsin ir Pekin. — Didieji Chinieškieji siena. — Gelžkiai Chinijoje ir.

Chinieškosios pasakos: Karalaitė silinė, Si-Kin Su-Kin ir Aukšaplaukė karalaitė.

Šios knygelės kaina su prisilintimu... 40c.
Norint apsiginti su chinų gyvenimu ir papročiais ypatingai dabar, apie kuriuos kasdien laukraščiuose rasoma: Kaip revoliucija Chinuose vėdina, ir iš cesioriskosios viešpatybės bėgti Respublikai.

Užsiskaitant ir pinigų siunčiant dėl visų minėtųs knygelės "Chinija", adresuokitės:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Dr. J.F. Kozlowski
Specialistas
MOTERŲ LIGŲ
Peoples Bank Bldg., 1540 W. 47th St.
Room 2

Pats save apsigauini Ar pas tave kada esti

Jaigu nepaisai kosulio ir jaigu manai, kad "pats pereisi".
Perskaityk šią patarimą:

Kai tik pamatysi, kad kas nors nebege-
rai plaučiuose, gerklėje ar dusavimo du-
delėje, tai tuojais imk

Severos Plaučių Balsamą

(Severa's Balsam for Lungs)

Turėk jo visuomet namie! Duok jo vi-
siems ir suaugusiems ir mažiems.
Kiekvienas lašas svarbus
Mokestis 25 ir 50 centų.

Turi pardavimui visi aptiekoriai. Kai perki, pažūrėk ar tikrai pavadė "Severa" yra užra-
šyta ant gyduolių. Tai apsisergėsi nuo apgaulių. Doktorų... imų klausk rašydamas
šiuo adresu:

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

ELIZABETH, N. J.
D. Bočkus, 211 First st.
LAWRENCE, MASS.
A. Ramanauskas, 101 Oak st.

MONTELELO, MASS.
B. P. Miszkinis, 35 Arthur st.
NEW HAVEN, CONN.
K. A. Makarevich, 255 Wallace st.

PATERSON, N. J.
Atkins Bros., 273 River st.
PHILADELPHIA, PA.
M. A. Ignatas, 1028 So. 2nd st.

PORTLAND, OREG.
Bowman News Agency.
ROCHESTER, N. Y.
Kazys Dapšis, 150 Joseph ave.

WORCESTER, MASS.
M. Paljanavičius, 15 Millbury st.
J. J. Kalakauskas, 121 Green st.

LIETUVISZKOS KNYGOS.
Gaujamos "Lietuvos" knygne, (ku-
rios nėra abelname knygų kataloge).

2. Apie Baltruš girtuoklę, išleido
Blaiybus Mylėtojai S. ir J. pusl.
32. Kaina... 10c.

12. Ar gali žmonės rinkti sau
kūnius? Parašė Pr. Petrusėvičius.
Pusl. 20... 5c.

15. Vėl Pasimatymas. Pasakaitė
Gul do Maupassanto. Lietuviškai iš-
guldė Jonas iš Par. Pusl. 30... 5c.

18. Pavargėlis. P. Pelverintos apy-
sakėlė, ir kaip gyvena kynai. P.
Jogviličio pasakojimas. Pusl. 36.
Kaina... 10c.

19. Bučkis. J. H. Rosny'o apysa-
kėlė. Pusl. 16... 5c.

Užsiskaitant ir pinigų siunčiant, re-
kia adresuoti:

A. OLSZEWSKI
3252 S. Halsted St. Chicago

LIUOSO INŽENGIMO MUZEJUS

Moksliszkų Zingedumu. Zinojimų: Galybe
Mes esam baime-
gai ir įdomiai su-
tverti. Vrai, tikrai
atsilankykite į šią
steigiamą liuso in-
žengimo Musų.
Šimtai interesau-
jančių pavaldų
žmogaus kūnosvei-
kam ir sergančiam
stovyje. Chirurgi-
ko operacijos, in-
žingedimai, keis-
tumai, mūzikisku-
mai. Tiesiog pilnas
istoriškas sanri-
kis kuris niekad
nė buvo parodytas
dykai šiam krašte.

Kai užprašoma trinėti nuotekumas Astronomi-
jos, Fiziolgijos, Chemijos ir Patologijos.
Izspaniska Inkvizicija, Valakto Galerija,
Paveikslai izskilimui ir Pagarsėjusi Asmenų.
INLEIDŽIAM TIKTAI VYRAI

LIUOSO INŽENGIMO MUZEJUS
MOKSLISZKŲ ZINGEDUMU
14 So. Clark St., CHICAGO, ILL.

Arti Madison Gates
Atid. s nuo 10 valandos ryto iki 12 vidurnakčiui

Nori mokintis Barzdaskutykų?
Tamista šį amatą gali iš-
mokyti nuo 4 iki 6 savaitių.
Kainuos tau tik 80c. Mes
duosime visą sotą skutimo
prietaisų. Šis amatas yra
nėkam perdėm visame
vietai ir tamista turėsi ta-
da savo ypatingą vertęvisę, busi darb-
daviu. Rašyk pas:

NOSSOKOFF'S BARBER SCHOOL
1405 Penn Ave., Pittsburg, Pa.

Seniausia Lietuvių uželga pas
JUOZUPĄ RIDIKĄ

Užlaiko visokius pirmo
skyriaus gėrimus ir ke-
penčius cigarus ir

Gražių Naują Svetainę
Susirinkimas, vestuvės, ba-
lione ir tt. Širdingas priėmi-
mas ir broliška roda kiekvienam

3253 Illinois St., Kerte 33rd

Mes Išgydom Vyrus

Mes trokštam, kad visi, kurie yra neužganėdinti su kitais
gydymais, atiduot pas mus ir pamatintu mūsų tikrą ir išli-
mą gydymą. Mes paauksintu tau doko kiti gydymai tave
neįgydė ir kaip mes tave išgydysim.

Kraujo Užnuodyjimas
Pacientais nuo užsikrė-
tusių kraujo, rudos piemenos, lopi burnoje,
skauduliai ant lieto visų, silkinimas plaukų, auskumai kaulie-
se, augurios, plėmos ant kūno, jauslus tokanti skauduliai.

Nubėgimai
At kankina tave nubėgimai paciantu nuo
skauduliams, pilnai priekais, nervikumas, skaudulys, k-
nos? Ar pats iš apimtas nors vienu iš ženklių? Atiek pa-
mus, mes tave išgydysim nes kitaip nereikalingu mumi mokėti.

Užsikimšimai
Nedaro skirtingo koks ta-
mistas nevėrikumas yra
jeigu tamista kankina de-
gimimai, pliknantis šlapinimas, puslės nesveiku-
mas, erzinimas, tankus nosis šildinimo, mę-
išgydom viršai minėtas padėjimus be varojimo
peilio ir be siuntimo į ligonbutį.

Sutininimai
Uždegimai, suting ir skausmingi
amerikai, kantiybe sinusitas
užsisenėję ligos kurios padaro
gyvenimą nelaimingą, IŠGYDOMOS ANT VI-
SADOS BE ŽUDIMO LAIKO.

Guzdotos ir Susisuke Gyslos
Šitokios gyslos ran-
dai visur ant žmogaus dalies kūno, bet daugau-
siai kanti pusę; jos padaro žmogų labai neramų
yra silpnas veikiantis jautinimas daugmaž nuolatai.
Gyslos yra užblopiamos ir nurodo kaip, botgas.

Atsiskauk tuojais jeigu esi klapate.

State Medical Dispensary
14 SO. CLARK ST., Arti Madison gatves CHICAGO, ILL.

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 4 po piet. Nuo 6 iki 7 vakarais. Nedėlidienais
ir šventadieniais nuo 10 iki 12 tikiai. Ypatos geidžiančios gydymo turi atsišauk-
ti asabiškai, nes ligos negali buti gydonomos tiek pasekmimai per susirašinėjimą
kaip ligoniu atsišaukus pačiam. Nerasyk bet atsilankyk.

Dr. J.F. Kozlowski
Specialistas
MOTERŲ LIGŲ
Peoples Bank Bldg., 1540 W. 47th St.
Room 2

Valandos
nuo 10 lig 12 dienos
nuo 2 lig 4 po piet
nuo 7 lig 9 vakaro

Phane Yards 1781

Dr. J.F. Kozlowski
Specialistas
MOTERŲ LIGŲ
Peoples Bank Bldg., 1540 W. 47th St.
Room 2

Valandos
nuo 10 lig 12 dienos
nuo 2 lig 4 po piet
nuo 7 lig 9 vakaro

Phane Yards 1781

VYRAM TIKTAI INEJIMAS DYKAI

kas gali but malyta
GALERIJOS
MOKSLIO

526 So. State St. CHICAGO, ILL.
near Harrison St.

Zingedimai Patologijos
Zingedimai Osteologijos
Zingedimai Gromaliav-
ro Organų

Tirinek pradžia ir išsivystima 7-8-9-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-1

